

ELŐFIZETÉS

KIRVIRK:

Egy évre ..... 24 korona.
Egy hónap ..... 3 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre ..... 28 korona.
Egy hónap ..... 3 k. 40 f.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak pakotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Rt. részvény-
társaság.
József tőzserceg-ut. 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1916.

Főszerkesztő
Stauber József.

Kedd, június 27.

Csendes nap az északi harctéren.

Budapest, június 26. (Hivatalos.)
A főhadiszállás jelenti:

Orosz hadszíntér:

Bukovinában nincs nevezetesebb esemény. A Kutytól északra levő magaslatokon orosz támadásokat az ellenség súlyos veszteségei mellett visszavertünk. Harevonalkunk többi részén Galiciában a nap csendesebben telt el. Wolhyniában harctéri tevékenység főképp tüzérségi tüzelésre szorított. Sokutói nyugatra német csapatok rohammal beveték az ellenség első állásait mintegy három kilométernyi szélességben és ebben az állásban visszaverték az ellenség heves ellen-támadásait. Tovább északra a helyzet változatlan.

Olasz hadszíntér:

Cselekvésünk teljes szabadságának biztosítása érdekében arevonalkunkat a Brenta és Ritsch közti támadási területén helyenként megrövidítettük. Ez észrevétlenül, zavartalanul és veszteség nélkül ment végbe. A Dolomitokban, a karintiai és tengeremelléki arevonalon a tüzérségi harcok még tartanak. Két tengerészeti repülőgépünk az Adriamüvekre bombákat dobott.

Délkeleti hadszíntér:

Nincs újabb esemény. Höfer altábornagy, a vezérkari főnök helyettese. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Eredményes harcok Wolhyniában.

Berlin, június 26. (Hivatalos.)
A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér:

Az angol hadsereg és a francia hadsereg északi szárnyával szemközi nyugat felé irányuló harevonalkunkon a harci tevékenység tegnap is, mint a két legutolsó napon, jelentékeny volt. A Mort-Homme-től nyugatra az ellenség éjjeli előretörése tüzérségi és gépfegyvertüzünkben meghiusult. Este a Maas jobb partján egy igen tetemes erővel végrehajtott támadás, amely a Froide Terre hegyháton levő német állások ellen irányult, a franciák teljes kudarcával végződött. Nagy veszteségeik mellett, helyenként a vonalainkban vívott tusa után mindenütt visszavertük őket. Német repülőgépek az Osnábl levő angol táborokat

(Dullenstől keletre) bombákkal megtámadták.

Keleti hadszíntér:

A harevonál északi részéről, eltekintve a helyenként kifejtett élénk tüzérségi tevékenységtől és kisebb osztagok csatározásától, nincs lényeges jelenteni való.

Linsingen tábornok hadcsoportja. Sokutói nyugatra és Zaburczy-nál heves és roham néző eredményes harcok folytak. A fog-

lyok száma június tizenhatodika óta hatvanegy tisztre és tizenegyszerkilenevenhét lönyl legényre, a szákmány kétféle ágyura és ötvennégy gépfegyverre emelkedett. Bothmer gróf tábornok hadseregénél a helyzet általánosságban nem változott.

Balkán hadszíntér:

Nincs különös esemény. Legfelsőbb hadvezetőség. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Aradi közfisztviselők nagygyűlése.

(Emlékirat Tisza István grófhhoz. — Otven százalékos hadisegély a kismereknek.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától

Arad, június 26

(Az elernyedés aggasztó tünetek)

A pénzügyminiszter törvénytervezete a közszolgálati alkalmazottak arágasági segélyéről a tisztviselők és alkalmazottak körében mély keserőséget és általános elégedetlenséget keltett. Aradon e hangulat a ma délután megtartott nagygyűlésen nyert kifejezést.

Arad város polgármestere által összehívott értekezleten az Arad területén működő összes közszolgálati tisztviselők és alkalmazottak minden kategóriája képviselve volt — legnagyobb részét hivatalfőnökeik vezetése alatt. A városnaza közgyűlési termében megtartott értekezleten mintegy háromszazan jelentek meg s zsutoltság megrövidítették azt.

A nagy gyűlést Varjassy Lajos polgármester nyitotta meg, megjelölve annak célját közvetlen szavakkal válaszolt a tisztviselők s egyéb alkalmazottak mai szomorú és nehéz helyzetét. Reményét fejezte ki, hogy a kormány, az országgyűlés és különösen Arad képviselője Tisza István gróf miniszterelnök nem fog elzárkózni a helyzet kenyszerre folytatott előterjesztendő jogos kérések méltányos teljesítése elől.

Később Lukács István dr. főispáni titkár leolvasta a miniszterelnökhez intézendő feltérjesztés szövegét. Hozzászólt ehhez Schill József vármegyei főjegyző s azt javasolta, hogy a különben közmegelegedéssé megzerkesztett emlékirat egészítessék ki olyképp, hogy abban az egyes fizetési osztályok részére kérandó magasabb segély százaléka is preiziroztassék, a családi pótlékunk száz százalékkal való felamésése is kéreseék s a nyugdíjások helyzetének javítása is érintessék.

Ez indítvány egyhangú elfogadásával a feltérjesztendő emlékiratot véglegesen követezőleg állapította meg a nagygyűlés.

Nagyméltósága miniszterelnök ur! Kegyelemes Urunk! A köztví jvadalmasáru alkalmazottak általában s köztví legiakább a különben is minimálisan dotált köztví tisztviselők és alkalmazottak, hosszú évek óta állandó harcban állanak a nyomorusággal. E harc ma a háború 23-ik hónapjában, mikor a szükségleti cikkek árai immár 200—500 százalékkal emelkedtek, az erőszakítás kétségbeesztően legvégező stádiumába jutott el. Ok, kik csakis — a normális időben sem elégséges — fizetésükből és lakás pénzükből élnek, ma a százszoros értelmében — hozzájárulásikkal együtt, a drágasági segély mellett is nélkülözni kénytelenek, sőt már az állásuk dekoruma a révén követelt és az első rendű életessükségleti cikkekhez tartozó eszközöket sem képesek maguk és családjagjaik számára biztosítani.

A köztví tisztviselői kar igényeit a háború alatt minden irányban a legvégezőre szorította le s nincs társadalmi osztály, mely az önmegtagadásnak és nélkülözésnek ekkora mértékét tudná felmutatni. A tisztviselői karnál a testi lelki elernyedés aggasztó tünetei mutatkoznak.

Mélyszégyes fájdalommal és a legnagyobb nyugtalansággal vette a kar ama kormányjavaslat híret, mely 1916. november 1-től és csakis 20 százalékos drágasági segélyt kíván juttatni részükre.

Ez a segítés már nem elegendő s az ár-emelkedések szabotálisan árlóban hatás nélkül nyomtalanul végez el.

Elsőrendű államérdek a közalkalmazottak életviszonyainak oly mértékű megjavítása, mely a háborús idők követelte önmegtagadás lehető mértékét szem előtt tartva, részükre a megélhetés legelemibb feltételeit biztosítani alkalmas, mert másként képtelenek lesznek a háború alatt s méginkább aztán, rájuk háruló, nemzeti érdekeket képező, óriási feladatokkal megküzdni.

A most üléselő országgyűlésnek óriási szociális kötelességei vannak, ezek közt egyik

lehető, legfontosabb a immár elodázhatalan az állam garincét alkotó közisztviselők és alkalmazottak segítése!

Mi aradiak, kik közelebb állunk Nagyméltóságodhoz a igazságszeretetét, megértő jóindulatát — melyben már számos alkalommal részesíteni kegyes volt — jól ismerjük, kötelességét vértünk egyrészt teljesíteni, mikor való helyzetünk sivárságát teljes őszinteséggel feltárjuk, másrészt mélyeséges bizalommal fordulunk Nagyméltóságodhoz és kérve-kérjük, hogy anyagi helyzetünk megfélelős méltó javítását — az utolsó órában — magas elhatározásával a nagy befolyásával kieszközölni kegyeskedjék.

(Háromféle hadisegély.)

Tiszteletteljes kérésünket a következőkben bátorkodunk előterjeszteni:

1. miután a most tárgyalás alatt álló törvényjavaslatban tervezett 20 százalékos segély a létfontosságú és az elsőrendű életvitelűek megsegítésére szolgáló cikkek általános és most is rohamosan emelkedő árával a legtávolabbról sem áll arányban, kérjük a segély mértékének oly százalékkal való tekintélyes megemelését, mely a jelenlegi viszonyoknak leginkább megfelel és melyet azok nem csak méltányosnak, hanem jogosnak is jelentenek;

ennek pedig a mai árviszonyokhoz képest szükséges és legkisebb mértéke a következő volna:

a VI. fizetési osztályig 30%,

VII—III. fizetési osztályig 40%,

a IX—XI. fizetési osztály és az egyéb rangosztályokba nem sorozottak részére 50%.

2. miután legalábbonabb fizetési osztályba sorozottaknak küzdelmese a szoros, értelemben vett megélhetésért a legnyilvánvalóbb és ezeknek a többi osztályba sorozottakkal egyenlő százalékban való segítése számukra pozitív támogatást nem jelent, hanem csak annak látszatát kelti, kérjük legalább a IX., X. és XI. fizetési osztályba lévők részére a segély oly mértékű megállapítását, mely sorsuk határozott javítására szolgál, ezzel kapcsolatosan kérjük, hogy a segély a családi állapot terhével szintén arányba hozassék olyképp, hogy a családi pótlék mai összege száz % - kal telmeltessék;

(Az osztályba nem sorozottakért.)

3. miután a segélyezés nemes intencióinak megfelelően általános csak akkor lesz, ha nem zár ki abból egyes kategóriákat azért, mert a szorosan vett I—XI. fizetési osztályba be nem sorozott állást töltőnek be, kérjük az összes fizetési osztályba be nem sorozott alkalmazottaknak (tanítók, óvónők, a posta- és távirdealkalmazottak, napidíjasok, szolgáknak) a fizetési osztályba sorozottakkal való egyenlő elbíráltatását;

4. miután az ország összes közszolgálati alkalmazottai segélyezésüknek biztosítását megnyugvással csak akkor látják, ha az mindazokra is kiterjesztetik, akik nem szorosan az állampénztártól veszik javadalmazásukat (városok, munkahelyesítő pénztárak, községek alkalmazottai, hitellekezesi tanítók stb.) és a segítséget a jelen törvény eszékre is már most kötelezőleg kimonózza, kérjük, hogy ezeknek az állami tisztviselőkkel leendő egyenlőségük elbírálása a törvényben nyerjen kifejezést.

5. miután a megélnetési nehézségek rohamosan óráról-órára súlyosbodnak, erőnk pedig percről-percre fogyunk: kérjük e telemt segélynek már a legközelebbi időtől, i. évi július hó 1-től való utalványozását.

(Végleges fizetés rendezéséről.)

Kérjük ezenkívül a vagyontalan és más keresettel nem bíró férfi és női nyugdíjasok valamint, azok árvái ellátási összegének méltányos telmelését, mert őket a háborus árviszonyok terhe. Használó mértékben sújtja.

Mint ahogy nem lehet reményünk arra, hogy a háboru után egyhamar a közszükségleti cikkek ársökkenése bekövetkeznék, már most ajánljuk Nagyméltóságod nagybecsű figyelmébe az illetmények végleges rendezésének immár égetően sürgős kérdését s kérjük, hogy annak a béke megkötése után közmegelegedőre leendő megoldását gondoskodás tárgyává tenni kegyeskedjék.

Tiszteletteljes kérésünk az elháríthatatlan kényeszer hatása alatt született meg és mi bízva-bizunk, hogy az Nagyméltóságodnál megértő méltánylásra talál.

A közszolgálati alkalmazottak, kik a háborus állapot sokszorosan fokozott munkát követelt ideje alatt nagyon megfogyatkozott létszámmal, a magas kormány által is többszörösen elismert és hangsúlyozott, oly várakozáson telül készséggel s jól állottak meg helyüket, teljesítettek a rájuk narult nagy feladatokat, akik a szedületes árdragulás terhét más osztályokkal ellentétben másra áthárítani s ezzel anyagi helyzetük egyensúlyát helyre állítani nem tudják, kérésük teljesítését — úgy véljük — joggal remélhetik.

Nagyméltóságodnak kiváló tisztelettel az Arad város területén működő közszolgálati alkalmazottak 1916. évi június hó 26-án tartott értekezletén jelen voltak nevében Varjassy Lajos polgármester, elnök.

(A főispánok támogatása.)

Az emlékiratot így formában az értekezlet orszálatlan nagy lelkesedéssel fogadta el a tette magáévé. Elhatározta, hogy hasonló felterjesztést intéz a pénzügyminiszterhez is; a város és megye főispánjait pedig az emlékirat megküldése kapcsán felkéri, hogy személyes közbenjárásukkal és a tisztviselők mai életviszonyai sivárságának közvetlen feltarásával igyekezzenek az illetékes köröket és fórumokat e kérelmek teljesítésének elodázhatalan szükségességéről meggyőzni, azok teljesítését kieszközölni.

Végül Embey Iván kir. tanácsos, pénzügyigazgató tolmácsolta az összes közalkalmazottak hálás köszönetét az elnököl Varjassy Lajos polgármesternak a gyűlés összehívásáért a fáradozásaiért.

A gyűlésen jelen voltak a hivatalfőnökök közül Csernovics Diodor dr. miniszteri tanácsos, jószágigazgató, Datnoky-Nagy Lajos alispán, Embey Iván kir. tanácsos, pénzügyigazgató, Burger György póstatófelügyelő, Stangl Andor ipartófelügyelő, a törvényszék bírái, a város, varmegye és valamennyi állami hivatal tisztviselői, tanárok, tanítók és altisztek-szolgák, díjnokok.

VÁROS ÉS MEGYE

Háborus feltételek a tűzifa beszerzésénél. Arad város gazdasági széke ma Lóca Rezső helyettes polgármester elnöklésével megállapította, hogy a városnak körülbelül 275 vagon fára van szüksége, azonban ez a Potocky uradalom által szállított készlet által fedezve van. A város 465 tisztviselője és alkalmazottja 5575 köbméter fa, a jótékony egyesültek 504 köbméter fa, összesen 275 vagon tűzifát kérnek. A tanács a közönség ré-

szére 250 vagon fáról akar gondoskodni. A gazdasági széke július 10-ikén országos versenytárgyalást tart 550 vagon fára. A város eltekint attól, hogy előírja a fa termelési helyét, minőségét és idejét, ezeket mind a vállalkozóra bizza. Csak azt köti ki, hogy a fa görcesmentes legyen. A szállítást október végéig be kell fejezni. Minden partit leszállítása után készpénzzel kitizeti a tanács az átvett árut.

A város széna termése. A város gazdasági-széke ütésén Tenozhinger Károly kamarás beszámolt az idej széna terméssel. A város ez évben házilag, nem részre, kaszáltatta a sarjút és összesen 1100 vonatkozó szénája van, ami körülbelül 4500—5000 métermázsa szénának felel meg. A szénát réazban közérő kirendelésével hordatja be a tanács. Egy fuvarért, a távolság szerint, 10, illetve 14 koronát fizet.

Száztiz karlsruhei halott...

(A repülőtamadás áldozatai.)

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, június 26.

A Karlsruhe ellen intézett francia repülő-támadás közelebbi adatai megegyeznítő módon erősítik meg a békés város elleni támadás céltalan kegyetlenségét.

Június 22-én Urnapján a badeni főváros lakosága a szokottnál nagyobb számban sétálgatott a főtéren, ahol Hagenbeck állatsereglete volt a fő attrakció. Délután három órakor az a jelentés érkezett, hogy az ellenséges repülők közelednek. Az égbolton nagy magasságban fehér felhők gomolyogtak, felettük párraréteg a így habár a nap sütött, nem lehetett semmit sem észrevenni. Három óra tíz perckor gyors egymásutánban két robbanás hallatszott. Jó távolsággal, nagy magasságban két repülő lehetett látni a város felett. Az ellenséges repülők negyedóránig keringtek Karlsruhe felett és 29 bombát dobtak le. Két repülőgépet később a Rajna balpartján leszállásra kényszerítettek és a benülőket, két franciát és két angolt foglyokként szállították Straazburgba.

A bombák különböző munkások és polgárok lakta városrészeket értek, a legtöbb pusztítást azonban a főtéren végezték. A bombák nyilván valami erős mérges folyadékot tartalmaztak. Az anyagi kár, eltekintve néhány bezuzott ablaktól, jelentéktelen. Annal elrettentőbb az ünneplő közönség sorai-ban okozott pusztítás. A bombák 110 személyt megölték, közöttük 50 teremt, 5 nőt és 75 gyermeket. Megsebesült 147 ember, közülük 48 teremt, 20 nő és 79 gyermek. Miután a sebesültek általában súlyosak, számítani lehet meg több ember halálára. Egyedül a főtéren száz embert ölték meg a bombák; három testvér egyszerre szenvedett ki súlyos sérüléseik következtében. A nagyhercegi pár és az agy Lujza nagyhercegnő a repülőtamadás ideje alatt a városi templomban tartózkodott. A svéd királyné míg a városra bombák zuhantak le, a kastély egyik termében talált menedéket.

Tegnapelőtt egy időben temették el a támadás 98 áldozatát. A temetésnél szivertépő jelenetek játszódtak le. Általános az ekeszerdes az ellenségnek a nyílt város elleni második céltalan támadása miatt.

„A magyarok szép küzdelme.”

— Összeomlott orosz offenzíva. — A francia instruktorok hatása. —
Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, június 26.

London. A Times tájékoztató hangon állapítja meg, hogy az orosz offenzíva a legkevesebb könnyebbséget sem idézte elő az angol fronton. Konstataja, hogy az orosz offenzíva nem jut előbbre. Ugy látszik — írja — Románia az orosz offenzíva összeomlásával, mint betegezett tényről számol.

Az oroszok legnagyobb erőfeszítése.

Köln. A Kölnische Zeitung a wolhyniai küzdelemről a következőket írja: A heves harcok folyamán rendkívül érdekes jelenséget állapítottunk meg, azt ugyanis, hogy nemcsak az orosz gyalogsági támadások vezetésénél, hanem a tüzérségi harcok módszerénél is jelentékeny változások észlelhetők. Mindkét fegyvernemnél észrevehető a francia instruktorok tanításának hatása. A hosszú idő óta előkészített támadás a legnagyobb teljesítményre és erőfeszítésre az orosz hadseregnek a háború kezdete óta.

Magyarok voltak Csernovic támaszai.

Bern. A Daily Mail írja: Csernovicnek egy tiszta magyar ezred volt a legelső támasza. A magyarok, mint rendszeren fényesen harcoltak, de ez most hiába való volt. A „Daily Mail” cikkének címe „A magyarok szép küzdelme Csernovic megmentéséért.”

Az orosz emberpazarlás.

Még nem volt példa ebben a háborúban olyan kíméletlen emberpazarlásra, mint a minél az oroszok mostani sikerüket kihasználják. A gyalogsági támadást megelőző orosz pergőtűz akkor sem szűnt meg, mikor az orosz gyalogság rohamozott és behatolt árkaikba, úgy, hogy az orosz gránátok a mieinkkel együtt elérték a velük tüzöző oroszokat is. Az orosz ágyútűz a mieink mellett beemelt, te az orosz gyalogságot is. Az oroszoknak ugyanis hátul még egy második teljesen értetlen gyalogsági vonaluk volt, melyet csak akkor indítottak rohamra, mikor elől az árkokban minden elesendőt és védőeszközök ép úgy megsemmisültek, mint az orosz támadók. Az első orosz rohamsor embereinek lehetetlen volt kimenekülni saját tüzérségük tüzeiből, de az orosz utógepek nem elégedtek meg azzal, hogy a támadás folyamán szakadatlanul tűz alatt tartották árkaikat, hol már saját gyalogságuk tartózkodott, hanem tartalékjaik állása elé sűrű zárótűzvet intéztek.

Bukovinában védekezünk — Volhyniában támadunk.

Budapest. Déli Bukovinának ama vidékén, ahol az ellenség előrenyomulásában eljutott a Kimpolung—Jakobeny vonalig, védőállásainkat minden összedöntés nélkül visszavontuk. Mivel az erődrendszer a Bereth és Csernovic közötti távoli állásainkat is hátrább

vontuk Wieszic és Bernomet mögé. Amíg tehát Bukovinában egyelőre csak a védelemre szorítkozunk, addig Volhyniában mi kényszerítjük az ellenséget a defenzívára, különösen Torcintól nyugatra, a Sier-nánál.

Az egész északi fronton, ahol az oroszok a korábban meghódított területhez gyorsan ragaszkodnak, előrenyomulásunkban nincs szünet és így az oroszok áttörési kísérlete, amelyről döntő sikert reméltek, a részük-ről való védekezésévé változott át.

LEGUJABB.

Ejjei 3 órakor érkezett telefonjelentés.

Köln. A Kölnische Zeitung a wolhyniai harcok fejlődéséről a következőket írja: A Wolhyniában megkezdett újabb előnyomulásunk Luck fele továbbra is fejlődésben van. Összes támadásaink sikerrel jártak, úgy, hogy ezen a fronton napról napra előrehajadunk. Az általános tehermentesítés offenzívája most már tagadhatatlan tényre vált.

Stockholm. Az egész orosz sajtó hangsúlyozza, hogy az orosz hadsereg helyzete a Stochodnál nagyon komoly. A Rjecs azt hiszi, hogy a német hadvezetőség mesebeni gyorsasággal hadsereget varázsolt elő a tőrből és hogy nehéz tüzezzel borzalmas hatására teljesítette. A francia harcok Verdunnél nem hasonlíthatók össze a Stohod és Styr melletti harcokkal. Az orosz közönség, mely az ilyen híreket igen jól megérti, igen pesszimistává lett. Az atacsonyabb nposztályok elvannak keseredve a veszések miatt. Hozzászórtattak a nagy reményekhez, mert tízezzel adták be neki a foglyokat és ezt most nem merik már megtenni. Ezért az orosz vezérkar az utóbbi napokban azt írta jelentésében, hogy amióta a harcokat főképp a német katonák vívják, azok hallatlanul elkeseredettek és úgy látszik, hogy a német katonák többségére elvöl nem adják meg magukat. Ezért a fronton nincs pardon. Az orosz hadügyminiszter parancsot adott ki, hogy az összes foglyokat munkára kell alkalmazni. Ha ellenkeznek, vagy megszöknek, három hónapi fogsággal kell őket büntetni.

Amsterdam. Newyorkból jelentik: Wilson és Lansing tárgyalásuk után jegyzőket küldöttek Mexikónak, a melyben követelik az ellogott Egyesült Állambeli lovasok azonnal való szabadon bocsátását. A jegyzék kijelenti, hogy az Egyesült Államok kormánya Mexikótól meelőbb nyilatkozatot vár, hogy Mexikó milyen uton akar a jövőben haladni. Ha már Mexikó eddigi intézkedéseiben ellen-

séges magatartást lát, egyelőre megvárja a továbbiakat.

Koppenhága. A Politiken jelenté Halbstadtból: Egy német vízi repülőgép tegnap délután a La Holmes öböl előtt egy angol gószót azzal a felszólítással állított meg, hogy kövesse a repülőgépet déli irányban. A hajó kapitány, aki tudta, hogy svéd területen van, megtagadta a felszólítást. Ebben a pillanatban egy svéd torpedónaszád tűnt fel, amely megértette a repülővel, hogy svéd területen vannak, mire a német repülő déli irányban elrepült. Egy dán hajót, amely Svédországi faramánnyal Anglia felé tartott tegnap délután folyamán két német torpedó-űldöző megállított. A legénységnek át kellett az egyik torpedóűldözőre szállnia, mire a hajót a német torpedóűldözők megtorpedózták és felgyújtották. A rakomány egy részét sikerült megmenteni.

Róma. A Stefáni ügynökség közli azokat a táviratokat, amelyeket Pasics Párisból és Radulovics Bordeauxból küldött Boselli hivatalba való lépése alkalmából. A miniszterek kijelentik népük és kormányuk nevében, hogy ugyanazokat az érzelmeket tapasztalják az új olasz kormány iránt, melyeket Olaszország népe.

Koppenhága. Egy pétervári télihivatalos közlemény szembe száll azokkal a rémhírekkel, amelyek annak kapcsán terjedtek el, hogy a vezérkar hivatalos jelentése nem tartalmaz bizonyos helységneveket. A télihivatalos közlemény megállapítja, hogy nem szabad az offenzíva általános megállásáról beszélni, hanem szem előtt kell tartani, hogy nem lehet huzamosabb ideig az eddigi tempóban előrehaladni. Minden intézkedés megtörtént, hogy a sebesülteket és foglyokat elszállítsák és az utánpótlások forgalmi viszonyait megjavítsák. Az orosz offenzíva célja nem ennek, vagy annak a városnak elérése, hanem az ellenség erejének végleges megtörése, vagy hosszabb időre való megbénítása célja.

Koppenhága. A Ruszkoje Sziovo írja: Dacára a román határon jelenleg fennálló kritikus helyzetnek, a román hadvezetőség nagy számban ad aratási szabadságot a mozgositott legényeknek. Az orosz sajtó Romániával szemben tenyegető hangot használ.

Budapest. A Magyar Távirati Irodának jelentik a sajtóhadiszállásról: A június 20-án kiadott olasz hivatalos jelentés azt állítja, hogy az olasz csapatok június 18-án az Adamello szakaszon állítólag kisebb ellenséges támadásokat visszautasítottak. A jelentésnek ez a része valótlan és csak ama sikeres írórről vállalkozásokról van szó, amely alkalmával egy egész ellenséges tábori őrséget elfogtunk. Az ellenséges járőrök megrohamása és elfogatása után járőreink parancsukhoz híven állásainkhoz visszaverték.

Tisztelettel kérjük

azokat a t. tábori előfizetőinket, akiknek a tábori postaszámuk megváltozik, hogy egyidejűleg a régi tábori postaszámukat is írják meg, mert ellenkező esetben a lap pontos küldésében fennakadás állhat be.

Selfüggesztették a kürtösi jegyzőt.

(Ezreszek a katonai bizonyítványokért.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 26.

Kinos eset foglalkoztatja most az aradi járás főszolgabírói hivatalát. A főszolgabíró helyettese néhány nappal ezelőtt selfüggesztette állásától Zachariás Arpád kürtösi községi jegyzőt, aki már több mint egy évtizede áll a község élén és szereplése, továbbá bizonyos személyek tűzön-vizen át való támogatása miatt nem nyerte meg a községbeliek általános rokonszenvét. Hogy mi módon került a kürtösi jegyzői székbe, arról érdekes vallomásokat hallottunk a Háromy-Mladin-peraradi főbírói tárgyalásán.

Zachariás Arpád selfüggesztése katonai felmentési és szabadságolási ügyekkel függ össze. Tudvalevő, hogy a különböző miniszteriumok a honvédelmi miniszteriummal egyetemben lehetővé teszik egyes besorozott egyének felmentését, illetve szabadságolását. A felmentések érdekében folyamodványt kell benyújtani. A kérvényeket a felek azzal készítik el, akivel akarták, azonban a felekben meg van az a hajlandóság, hogy olyan személyekkel irassák kérvényeiket, akikről azt hiszik, hogy némi betolyással lehetnek a felmentési, illetve szabadságolási ügyek elintézésére körül. Faluhelyen leginkább a jegyzőségeken készítik a folyamodványokat, mert az ilyen magánmunka ott nem ritka, azonban aránytalanul nagy összeget nem szabad kérni, vagy elfogadni az ilyen munkáért.

Néhány héttel ezelőtt névtelen feljelentések érkeztek az aradi főszolgabírói hivatalhoz, hogy Zachariás jegyző túlmagas díjakat fogad el a felektől a kérvényekért és azok hitelesítéséért és a hozzá fordulókban így önkénytelenül az a gondolat támad, hogy a jegyző talán kereszttől is tudja vinni a kérvények sikeres elintézését.

A főszolgabírói hivatal vizsgálót indított és többeket kihallgatott. A tanúk azt mondták, hogy önként honorálták a községi jegyzőt, akiknek tényleg nagyobb összegeket adtak. Azt nem állították, hogy a jegyző megígérte volna a felmentések, illetve szabadságolások kieszközölését. De tény, hogy néhányan olyanok is vannak otthon, akiknek a katonaságnál kellene tartózkodni, mert szabadságolásuk jogcíme kétséges. Ezek között van egy hentesmester is, aki azonban néhány hold földdel is bír és mezőgazdasági alapon szabadságolták. A falubeliek szerint az illető is azok között van, akiket ez ügyben kihallgattak.

Allítólag a dolog úgy pattant ki, hogy Morár Juon nevű kürtösi lakos több mint ezer koronát és egy bizonyos szerződést adott a jegyzőnek azért a bizonyítványért, amelynek alapján őt szabadságolni kellett volna. A dolog azonban nem sikerült és Morár nagy patáliát csapott a község házában, amiért aztán őt a jegyző kitasíította. Az illető emiatt illetékes helyen bepanaszolta a jegyzőt.

A községi bíró fia már régebben a harctéren van és a mezőgazdasági munkák idejére szeretne volna haza hozatni, azonban a jegyző nem adott neki bizonyítványt, amiért a bíró nagyon kemény dolgokat beszélt a faluban. A jegyzőnek a háború előtt adósságai voltak, és azt mondják, hogy összes bankadósságait kiegyenlített a háború folyamán.

A beszerzett bizonyítékok alapján a főszolgabírói hivatal selfüggesztette állásától Zachariás jegyzőt és helyettesítésével a másikat jegy-

zőt bízta meg. A vizsgálatot Antalfy aradi szolgabíró vezeti.

A selfüggesztő véghatározat azt mondja, hogy a jegyző nagyobb összegeket fogadott el kérvények és bizonyítványok készítéséért; tekintve attól, hogy az összegek nagyobbak, mint a megállapított magán-munkadíjak, a jelen viszonyok között a jegyzőnek tartózkodni kell az olyan cselekményektől, amelyek az iránta való bizalmat eloszlatják.

A jegyző egyébként még a faluban tartózkodik. Ertesülésünk szerint a vizsgálatot másokra is ki fogják terjeszteni.

IRODALOM ÉS MŰVESZET.

Színházi műsor:

Kedd: Gál Gyula vendégfelléptével, Harsányi Margit, a társulat új hősnőjének bemutatkozása, téli színház rendezvényeival: „Otthon”.

Szerda: Gál Gyula vendégfellépte, Harsányi Margit 2-ik bemutatkozása téli színház rendezvényeival: „Vörös talár”.

Csütörtök: Gál Gyula vendégfellépte, Kálmán Sárka fellépte: „Három testőr”.

Péntek: Gál Gyula 30 éves színészi működésének ünneplésére: „Biboros”.

Szombat: Gál Gyula utolsó fellépte: „Beestelenek”.

* A színház hírei. Gál Gyula vendég-szereplése. A Nemzeti Színháznak oszlopos művésze holnap kezdi meg vendég-szereplésének sorozatos előadásait. Gál Gyula az idén legkedveltebb szerepeiben lép fel. Holnap az „Otthon”-ban, szerdán a „Vörös talár”, csütörtökön „A három testőr”, pénteken ünnepi előadásul „A biboros” kerül színpadra és szombaton bucsufelléptéül „A beestelenek”. Az összes előadásokra jegyek előre váltathatók a téli színház helyeirei mellett a színházi pénztárnál. — Harsányi Margit, a társulatnak újonnan szerződötött hősnője, kedden „Az otthon”-ban mutatkozik be az aradi közönségnek.

* Amerika leánya V. — az Apollóban. Ma este mutatta be az Apolló-színház annak a szenzációs amerikai drámának az ötödik részét, amely már az előbbi fejezeteivel is csodálatba ejtette a publikumot. Azok a jelenetek, amelyek az ötödik részben láthatunk, igazán csak az amerikai fejlett technika segítségével produkálhatók. Automobilon örületes halálversenye bontakozik ki előttünk. De egyáltalában a dráma csodás meséje elejétől végig valóság-gal leköti az idegeinket, annyira érdekfeszítő. Megemlítendő, hogy az ötödik rész cselekménye teljesen különállón is érthető, az előbbi fejezetek ismerete nélkül is. Még kedden vetíti az Apolló a kolosszális filmet.

* A tigris. (Reinhardt-film az Urániában.) Ismét egy művészifilm mutat be a színház, mely tárgyát a délamerikai zendülésből veszi és erős realizmussal festi a lázadók és a katonaság közti harcot. Sok tekintetben önkénytelenül is a most éppen Irországban lefolyt eseményekre emlékeztet. Hangsúlyozzuk, hogy sok tekintetben, mert ebben a képben a rokonszenvünk tulajdonképpen a veszélybe forgó anyára és fiára irányul. Már ezért is, mert ebben a műben Konstantin Leopoldiát, Reinhardt kiűnő művésznőjét látjuk hosszú idő után is-

mét szerepelni. Nem tudjuk hamarosan, ki játssza a fiu szerepét, azonban az bizonyos, hogy ez a fiu a darabban véghez vitt nehéz szerepében a szó szoros értelmében az életével játszott. Az embernek igazán eláll a szíve, oly megkapó és realiztikusan megörökített jelenetek játszódnak le a darabban. A királynő lovagja, Dumas Sándor világhírű regénye legközelebb az Urániában.

TARKASÁGOK.

★

(Kászonyi-Nagy és a tisztviselők sorsa.) M. A. pécsi ádami főtitkár írja: Elkezdve Magyarország első emberétől a miniszterelnöktől, a legkisebb hivatal főnökéig, mindenki hangoztatja, hogy a tisztviselőkön segíteni kell?

Az eddigi segítség ígéreteiben maradt ki. Most tehát történni kell valaminek a tisztviselők érdekében. Aki tisztviselő társaim közül kíváncsi, hogy miképp lesz segítve legközelebb a tisztviselők helyzetén, annak elmondhatom a szalantai polgártársunk esetét.

Kászonyi-Nagy István szalantai gazda, (akit talán azért hívtak Kászonyi Nagynak, mert sohasse tudott az adósságból kikászálódni) tartozott a káptalannal és intőt kapott a hátralevő kamatok megfizetése irányában. Fogja magát a Kászonyi Nagy és bebállag az intővel a városunkba, ahol is kérdezi, hol van itt a káptalan. Azt a felvilágosítást kapja, hogy a káptalan, az a kanonokok diazes testülete. Kászonyi Nagy elmegy az összes kanonokokhoz és előadja panaszát, hogy ez időszertint a rossz gazdasági konstellációk alakulása folytán nem tud kamatot fizetni! Megkönnyebbüiten haza felé ballagott polgártársunk, mert mindenütt azt az ígéretet kapta, hogy nem fogják feje alól a párnát, lába alól azt a kis földet ellicitálni. Egy hó múlva, midőn a hátralevő kamatok miatt Kászonyi Nagynál megperdült a do, ezen keserű szavakban könnyített szomorú helyzetén: A kanonokok azok mind nagyon jó emberek, hanem a kautrékját annak a káptalannak, arról más a véleményem!

Adja Isten, hogy a tisztviselők érdekét illetőleg rossz profétának bizonyuljak.

★

(A golyó). A kórházban súlyosan megsebesült, de most már gyógyuló katonák évődnek egymással.

— Tudod komám — szölt az egyik — cudar egy megsebesülés vót az enyim. A szívem táján ment be golyó és a nyakamon gyütt ki.

— Mi ez az én esőtombhó Répest? — duplázza rá a másik.

— Hát az mije vót?

— Hát a golyó még talián országba ment be es csak itt Aradon gyütt ki. . .

★

(Fiával fogat muszkát). A pécsi paraszt gazda a szavakkal állit be a jegyzőhöz.

— Nem elég a három muszka, amit küttek, hatra vóna szükségem.

— De most nem adhatunk többet, mert ningen — válaszolja a jegyző.

— Akkor rögvest irok a tijaanak, hogy fogjon egy párat neköm oszt nem zavarem az urakat mialta . . .

Harctéren levő katonáknak

a legkedvesebb és legalkalmasabb ajándék egy hazuról érkező hírlap. Az „ARADI KÖZLÖNY”-t a táborba minden aradi katona olvassa.

Hallgatnak a német tábornokok

(Román magasrangú tiszt az orosz offenzíva várható kudarcáról. — A bukovinai harcok.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Bukarest, június 26.

Bukarest. A Jaseyban megjelenő „Jaschull“ című lap közli egy magasrangú román tiszt véleményét az orosz offenzíváról.

— Habár nehéz ugyan jóslásokba becsatlakozni — írja a magasrangú tiszt — mégis azt hiszem, hogy az oroszok új offenzívájának is ugyanaz lesz az eredménye, mint a tavalyinak, sőt talán még esélyesebb. Igaz ugyan, hogy az oroszok gyorsan nyomulnak előre, azonban összes felnalmozott munició készletüket felhasználják és nagyon sok tisztet veszítenek, bár az el sem gondolható, miszerint ők nehézségek nélkül nyomulhatnak előre. Ha a szentpétervári jelentéseket olvassuk, úgy az ellenség veszteségeinek leírásából láthatjuk, hogy az oroszok is rengeteg veszteséget szenvednek. Ha magam az oroszok veszteségét sokkal nagyobbra becsülöm az osztrák-magyarok veszteségénél, mivel mindenki tudja, hogy az a hadsereg, amely offenzívára vállalkozik, sokkal többnek teszi ki magát, mint az, amelyik védekezik. Az előbbinek majdnem kétszeres a vesztsége, még akkor is, ha a győzelem az ő részén van.

Hogy az orosz offenzívának semmiféle eredményre nincs kilátása, arra nézve megerősíti az én meggyőződésemet a következő körülmény: A munició veszteségen kívül, amit az oroszok nagyon nehezen pótolhatnak és az ember veszteségen kívül számolni kell a központi hatalmak rengeteg munició gyáraival, amelyekkel szemben az oroszok, dacára a külföldi segítségnek, képtelenek sokáig kitartani. És a német tábornokok jellemző hallgatása is szegyet út a tejembe . . .

Aki a Riga és a Bukovina közötti mostani haditerképen olvasni tud, az bizonyára számot ad arról a nagy veszélyről, a melynek magukat az orosz csapatok kiteszik, ha az osztrák-magyar és német vonalak szívébe behatolnak, amely vonalaknak olyan tábornokok parancsolnak, akiknek már hírnevük van.

Bukarest. A Csernovic körül legutóbb lefolyt harcokról csak most kezd uszta kép alakulni.

Az „Universal“ című bukaresti orosz nyelvű lap például, Zurinnál lefolyt küzdelemről a következőket írja:

Az osztrák-magyar csapatok a román határ mellett fekvő Zurin községet annyira megerősítették, hogy annak elfoglalása majdnem lehetetlenné látszott. Az oroszok tényleg nem a harcok eredményeképpen foglalták el ezeket az állásokat, hanem csak akkor, amikor az osztrák-magyar csapatok Csernovic kiürítése után parancsot kaptak arra, hogy Zurinnál is vonuljanak vissza. Ezt az oroszok is beismerik, sőt sem kapzselatós, hogy mily tökéletesen voltak kiépítve az osztrák-magyar csapatok zurini állásai. Az állásokat villamos drótkadály vette körül, e mögött pedig oly erős betonvezérek, melyeket lehetetlen volt áttörni.

Az oroszok Zurin elfoglalása után hallottuk a tábornokokhoz láttak. Egész határonban

feküdtek itt az orosz hullák már hetek óta, mert ahányszor az orosz csapatok a drótkadályok ellen indultak és szokat elakarták vágni, villamos ütéstől holtan estek el már azelőtt, mielőtt az osztrák-magyar csapatok tűz alá foghatták volna őket. A szanaszét elterülő orosz hullák borzalmas látványt nyújtottak. Zurin községben csak két lakó maradt, a többiek az osztrák-magyar csapatokkal el távoztak.

Bukarest. A bukaresti lapok jelentik: Az orosz natárról érkező hírek szerint, amint ezt különben az osztrák-magyar vezérkar jelentései is közlik, az oroszok Bukovinában még előnyömlőben vannak. Ez annál könnyebben megy a számukra, mert az osztrák-magyar csapatok sehol komoly ellentállást nem fejtenek ki.

Ugy látszik, hogy az osztrák-magyar hadvezetőségnek az a szándéka, hogy csak a hegyes vidéken veszi fel a küzdelmet az egyre táradtabb ellenséggel. Ezidő szerint kizárólag utóharcok folynak, amelyeknek egyáltalán nincsen jelentőségük. Előrelátható azonban, hogy mihelyt az oroszok az első hegyek lábához érnek, kemény, sőt valószínűleg leküzdhetetlen akadályokra fognak találni, egy részt az osztrák-magyar csapatok ellenállásában, másrészt a különböző megerősített hegyekben, amelyeknek leküzdése rettenetes veráldozatokat igényelne, anélkül, hogy a célhoz való eljutást csak a legtávolabioról is ígérné.

Az orosz határról érkező hírek szerint egész Besszarabiában új sorozások folynak. Ez a körülmény is bizonyítja, hogy az orosz hadsereg tartalékja nagyon hiányos.

Manolescu Strunga romániai képviselő, aki nemrég hosszabb időt töltött Németországban, benyomásairól a következőket írja a „Steagu“-ban:

— Ma már — írja — Németország legmegrögzöttebb ellenségeinek is be kell látniok, hogy Németország kiéhezetezése mily együgyű terv. Erre csak olyanok gondolhattak egy pillanatig is, akiknek a német szellemről, termelőerőről és szervezőerőről fogalmuk sincsen. A legközelebbi termés a tavalyinál is jobb lesz. A kiegészítést biztosítják a semleges államokkal, ezek között Romániával kötött szerződések. Minden tekintetben mutatkozik a németek esődálattal méltó szervező ereje és előrelátása, amire büszkének lehetnek és amiért igazán irigylésreméltóak. Megjegyzem például, hogy a Lengyelországban tulajdonosaik által elhagyott területeket a katonaság dolgozza föl. Otthon, minden téren egy szorgalmas nép impozáns találékonysága észlelhető. Csak rá kell mutatni például a különböző állati és emberi eledelek készítéséhez feltalált pótlanyagokra. Egy ilyen vasszorgalmu és acélos akaratu népet nagyon nehéz dolog legyőzni. Katonai tekintetből eddig Németországé a győzelem. Németor-

szágban senki sem látja be, mint lehetne Berlint egy kivánságának és feltételeinek nem megfelelő békére kényszeríteni.

Befejezték a bizonyítást az Emke perében.

(A budapesti törvényszék tárgyalása) az Aradi Közlöny tudósítójától.

Budapest, június 26.

Az Emke budapesti választmányának perében Csáder táblabíró elnök ma délelőtt fél tíz órakor nyitotta meg a folytatódó tárgyalást. A bíróság előtt megjelent új. Szántó Aladár dr. ügyvéd, aki az eddigi tárgyalásokon nem vett részt. Mint vádlott szerepel. Az elnök kérdésére előadja, hogy az Emkénél mint jótékonyági ellenőr volt alkalmazva s nem érzi magát bűnösnek.

— Minthogy az Emkének rendes alkalmazottja voltam, — mondotta — csak az Emke tehet ellenem bünyvádi töljelentést. Nem volt rendes fizetésem, s egyelőre csak tíz százalékos részesedést kaptam az általam elvégzett ügyek után.

Elnök: Ou azzal van vádolva, hogy ezer korona készpenzt elkaszaltott.

Vádlott: Én az Emke-beli alkalmazásom mellett gyakorló ügyvéd is voltam. Akkor el kellett utaznom egy ügyben és így nem adhattam át az ezer koronát.

— De amikor visszajött, miért nem fizette vissza részletekben?

A vádlott erre nem tud elfogadható magyarázatot adni.

Elnök (Andreicshez): Mit tud Szántó dr. alkalmazásáról?

Andreics elmondja, hogy Szántót nagyobb összegek inkasszállására vették föl. Egyszer azt vette észre, hogy ezer korona hiányzik, de nem jártak el ellene, mert anyja meg rokonai könyörgöttek, hogy ne tegyék tönkre. Anyja azonnal letérlesztett 400 koronát és minden hónapban 200 koronát fizetett, az összeget ilyenkorán megtérítették.

Elnök (Galloviehoz): Tud-e arról, hogyan alkalmazták Szántót?

Gallovieh: Egy perből kifolyólag mutatták be nekem, azóta többször feljött hozzám. Egyszer találkoztam vele és panaszkodott, hogy nehéz megélni a háboruban. Mondtam neki, hogy az Emkénél egy inkasszánei állás van üresedésben, aztán bemutatam Andreicsnak, aki megbizta a számolólapok inkasszállásával. Az összegből 10 százalék járt neki. Két napra rá ellenőr lett.

Elnök: Volt fizuma?

Gallovieh: Csak kilátásba volt helyezve, ha a jótékonyági akció megerősödik. Egy napon Antal közölte velem, hogy nagyon nyugtalan, mert Szántó pár napja nem jött be és egy ezerkoronás nyugta van nála. Közöltem ezt Andreicsnal, aki táviratozott érte. Később Andreics megbizott, hogy tegyék töljelentést ellene, ekkor azonban jött az anyja és könyörgött, hogy ne tegyék tönkre, majd letérlesztett 400 koronát. Így nem folytattuk az eljárást.

Elnök: Ismerte az anyját?

Gallovieh: Beszéltem vele, de azt vettem észre, hogy nem tudott fia sikkasztásáról.

Az elnök elébe tartja Galloviechnek a rendőrségen tett vallomását, amely különbözik ettől. Ezután az elnök Antalt kérdési, aki a rendőrségen tett vallomásaára hivatkozik, ame-

lyet teljes egészében lőntart. Ezután az ügyész kijelentette, hogy nem kívánja a vádiratban említett összes alkalmak fölölvasását, hanem a törvényszék belátására bízta, hogy mit olvastasson föl belőlük.

Ezután az iratok ismertetése következett. A pénzadó-megrendelésekről szóló leveleket olvasták fel, majd kihallgattak még egyszer Antal Nándort a Gaitovichnének adott kétszer koronára vonatkozólag. Antal kijelentette, hogy tudomása van arról, hogy Andriacs esőtelle ezeknek az összegeknek a kifizetését. Azt is tudja, hogy nyolcszáz koronát a bankból közvetlenül a házigazdának utaltak ki a házbér fejében.

Ezután még számos iratot olvastak fel és utána a tárgyalást a bíróság holnap reggelre halasztotta. Valószínű, hogy holnap megkezdik a perbeszédet is és így az ítélet kihirdetése is csak rövid idő kérdése.

Az új adók . . .

(Könnyítik a részvenytársaságok terheit.)

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, június 26.

A pénzügyi bizottság ma folytatta és befejezte az adótvénnyajavaslat tárgyalását. Nagyobb viták voltak a nyilvános számadára kötelezett vállalatok kereseti adójánál, melyeknél az eddig adómentesen maradt, a nyereségeknek adóalappá tételese vonatkozólag könnyítő módosításokat eszközölt a bizottság.

E módosítások szerint a vállalat saját tulajdonát képező és a vállalat tárcájában tartott állami, vagy magán vállalatok által kibocsájtott és valamely beföldi tőzsdén jegyzett kölcsönkötvények ama részének kamatjöveldelme, amely meghaladja az illető vállalatnál elhelyezett betétek husz százalékát, ugy szintén a vállalat által kibocsájtott záloglevelek kamatai, amely záloglevelek a vállalat tárcájában tartatnak, a vállalati adó megállapításánál a vállalat nyereségéből levonásba hozhatók. További könnyítő módosítás az, amely szerint a hazai, valamint kölcsönösség alapján külföldi vállalatok részvényei után élvezett osztalék, ha az illető vállalat részvényeinek több mint egy ötöde a vállalat tulajdonát képezi, szintén adómentes nyereségnek tekintetik. Hogy elejét vegyék annak, hogy az eddig adómentesen kezelt nyereségnek adókötelessé való módosulása következtében az egyes vállalatok osztalékát rohamosan leszállítsa, a bizottság egy módosítást fogadott el, amely átmeneti állapotot teremt ezeknél a vállalatoknál. A szövetkezeteke t illetőleg olyan módosításokat fogadott el a bizottság, amely szerint a szövetkezeti tagoknak akár a vásárlások, akár az eladások után adott visszatérítési összegek ne eszenek a vállalat adójába.

Előzetes esutára a bizottság a többi javaslatokat is és pedig a szeszadótvény módosítására vonatkozó törvényjavaslatot, valamint a dohányárak felemeléséről szóló törvényjavaslatot. A bizottság ezzel működését befejezte.

AZ ARADI KOZLONY telefonszámai:

Szerkesztőség (éjjel-nappal)	— 357
Szerkesztőség (csak éjjel használható mellékállomás)	— — — 151
Kiadóhivatal és hirdetés osztály	— 151
Wyonca	— — — 151

Hat kávéstól megvonták az italmérési engedélyt

(A pénzügyigazgatóság büntetése hazárdjáték miatt. — Temesvári detektívek razziája Aradon.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 26

A háboru kezdete óta az aradi rendőrség főtelevése arra irányult, hogy az amugy is nehéz megélhetési viszonyokkal küzdő, szegényebb, keskenyebb osztályok, minél kevesebb alkalmat adjanak a dorbézolásra, dűszölésre és kártyázásra. Ezért Greén Nándor főkapitány igen szorgalmas razziákat tartott a másod és harmadrendű kávéházakban és kormákban. Maga a rendőrség is bevallja, hogy ezek a razziák az az összes egyéb intézkedések nem érték el teljesen azt a hatást, ami kívánatos lett volna. A nagy pénzürgalom, amely a háborunak velejárója, a sok kereseti alkalom, természetesen könnyelművé teszi az embereket és ember természet az is, hogy a könnyebben keresett pénzt, könnyebben adják ki.

A rendőrség észrevette, hogy nemcsak a polgárság, hanem az itt Aradon hevonult és a hazáról több-kevesebb pénzt magukkal hozott katonák, altisztek hűsölnek a kártya szenvedélyének és megtudta azt is, hogy voltak olyan éjszakák, hogy súlyos ezresek uasztak el egy-egy makoó bankon. Ha az aradi detektívek minden erejük megfeszítésével jártak is feladatok után, lehetetlen volt mást elérni, minthogy a hazárdjáték megjelenésük alkalmával nyomban átváltozott szolid kommersz játékká. De a rendőrség nem változtatott meggyőződésén és mindezek ellenére valósággal betelepedett mindazon helyekre, amelyekről feltételezte, hogy ott kis ezisztenciák mennek tönkre a kártyasztalok mellett. Ha az egyik kávéházból kiszorították a játékosokat, átmentek a másikba és a legfurcsább társaság volt együtt látható a piszkos, füstös átvénnyben, amelynek táján a berendezése sem éri annyit, mint amennyi egy-egy éjszaka a kártyasztalon a bankokban megfordult. A katonai hatóság a maga részéről a legszigorúban fogta meg ezt a jelget és megszüntette a kamarasági engedélyeket, tiszták vezetésével őrzásokat küldött ki. De aki a kártyas természetrajzát ismeri, az jól tudja, hogy akár a pincében, akár a padláson, vagy pedig „a hid alatt” sem megluzni magát megleszi, mert ő kártyázni akar és az neki mindegy, hogy hol. A rendőrség tudomást szerzett arról, hogy például ügynökök, akik a háboru első idejében egy pár aronával kezdtek és szerezéses fordulatokkal sok ezer koronáig vitték fel, egy éjszaka, adtak le egy aradi kávéházban 12000 koronát és tudja azt is, hogy az uri társadalomhoz tartozó egyéneket is vonzottak ezek a helyiségek, mert bőven folyt a pénz és alkalom volt a nyereségre. Ismerte azokat, akik téve tekintettek közül, mielőtt besurrantak ezekbe a kávéházakba és akik aznap nappal lelagadták, hogy ezek letéréséről csak tudnak is.

A belügyminiszter záróóra rendelete sem érte el azt a hatást, amelyet kártyázás tekintetében tölve várni lehetett. Legutjább csak annyit változott a dolog, hogy már este nyolc órákor kezdtek meg a kártyázást és egy órákor magánlakasba mentek, ahol tovább folyt a játék.

A főkapitány azonban radikális lépésre határozta el magát. A temesvári határrendőrség kirendeltségétől kettő két detektívet,

akiket természetesen Aradon senkisémm ismer. Ezeket eleinte arra használták fel, hogy megnagyeltették valók a motoros kártyahelyiségeket és miután azt jelentették, hogy Aradon éjjel állandóan hazárd játékok folynak, elhatározta magát a főkapitány egy további lépésre. Ugyancsak a temesvári határrendőrség kirendeltségétől még négy detektívet kettő. Ezeket ellátta igazolvánnyal és így, miután már a helyzettel ismertebb kollegák a későbbben jöttek tudarvalókkal elhálták, újabb razziákat rendelt el. Ezeknek a razziáknak már nagyobb sikere volt és az idegen detektívek hat másodrendű kávéházban tetten értek a játékosokat és letöltötték a bankokat.

A főkapitány, miután már elegendő bizonyíték volt a kezei között még tovább ment a gyökeres megoldás útján. Az ipariörvényre, valamint a kávéházakról alkotott szabályrendeletekre való hivatkozással

atirt az aradi királyi pénzügyigazgatóságnak, tudomásra adva a kávéházakban tapasztaltakat, azt az előterjesztés tette, hogy öt ilyen másodrendű kávéház tulajdonosától vonja meg az italmérési engedélyt.

Egy hatodik kávées ellen is voltak igen tarhele adatok a főkapitány kezei között. Az illetőnek már többször meggyűnt a baja a rendőrséggel, de a főkapitány vart a megtorlással meg pedig egy igen humanus szempont által vezéreltetve. A temesvári detektívek ugyanis arról tettek jelentést, hogy az említett kávées helyiségében érettségi vizsgálatok előtt álló diákok játszanak hazárd játékokat. Meg is állapították azoknak a diákoknak a neveit, akik ilyen különös módon készülték a maturára. A főkapitány azonban tudva, hogy egy izben rendkívül súlyos büntetéssel súlyítottak Aradon néhány középiskolai tanulót, mert azok kormasulyiságeket látogattak és ott kártyáztak, nem akarta a fiatal emberek pályafutását kettelőzni és ezért csak, miután már letették az érettségi vizsgákat tette meg a diákok hazáru játékát megütő kávées ellen az előterjesztést, amelyben ugyancsak kérte az italmérési engedély megvonását.

A pénzügyigazgatóság a főkapitány előterjesztésében jogiatokat a magáéva téve, az italmérési jogot meg is vonta a hat kávéestól, ezzel az intézkedésről az erdekeltet már értesítette is. Imez intézkedés ellen a pénzügyminiszterné keresnek a megbüntető kávéesok jogorvoslatot.

A minisztereink Bécsben. Bécsből táviratolozas: T. sz. Istvan gróf minisztereink hétfőn reggel Marsovszky Ivor dr. miniszteri titkárral Bécsbe érkezett és a bankgassei magyar háson szállott mag. Megérkezése után a minisztereink fogadta Roszner Ervin bárónak, a király személye körüli miniszternek látogatását, a délelőtt folyamán pedig hosszabb tanácskozást folytatott Burién István báró közös külügyminiszterrel. A minisztereink visszautazása tekintetében még nem történt intézkedés.

Kettészakadt a német szocialista-párt.

Sajai tudósítók telefonjelentése.

Berlin, június 26.

A szociáldemokraták szövetségének tegnap Berlinben tartott közgyűlésen a szövetség elnökévé Hoffmann Adolf radikális választották meg 307 szavazattal 67 ellenében, amely utóbbi szavazatokat az egyik pártvezető Ernszt Jenő kapta. A szociáldemokrata munkás szervezetet radikálisainak győzelme nagy meglepetést kellett. Ezzel a győzelemmel megindult az a folyamat, mely a német szocialisták kebelében kétségtelenül a párt kettészakadására fog vezetni. A választást neves viták előzték meg. A szónokok hevesen támadták az eddigi pártvezetőséget, amely hazafias frázisokkal csak a tömegek elbutítására törekedett. A vezetőség elárulta a népet, — mondották — a porosz kormányt, ahelyett, hogy a háború elleni harcot megindította volna. A szociáldemokrata párt volt az egyetlen irakió a birodalmi gyű-

lésen, amely Bethmann-Hollweg kancellárt komolyan támogatta.

Végül a megtámadott pártvezér, Ernszt Jenő szólalt fel és a többség terrorjával szemben erőlesen megvédte a volt vezetőség álláspontját. Kijelentette, hogy **orditással és terrorizmussal nem lehet vitatkozni. Tény, hogy a sovinizmus hullámai a munkáság széles köréit magukkal ragadták és mulatságosnak tartja, hogy az előtte felszólalók forradalmi fráziseket prédikálnak, de akkor, amikor Liebknechtet letartóztatták, megszöktek.**

— Ez a ti forradalmatok — mondotta.

Ezre rettenetes zaj keletkezett és ezek után következett a szavazás. Az ülés végén bizalmi nyilatkozatot fogadtak el Liebknecht mellett.

Önmagával meghasonlott mágnás.

(Rusz parancsnok Eszterházy Gyula grótról.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, június 26.

A Berliner Tageblattnak az osztrák-magyar sajtónadiszállásra küldött tudósítója írja a bukovinai harcokról:

Magyar kollegám átköltött hozzám az asztalon keresztül:

— Te, Oknánál elesett Eszterházy Gyula gróf hadnagy!

Kissé osodálkozva néztem; a híres mágnássalád nevét mindenki ismeri, de az elesett hadnagyról még soha sem hallottam semmit.

— Nem — mondotta magyar kollegám — ő nem fiatal, tess mágnás volt, hanem hős, a szó valódi értelmében, aki békében merészen és halálmegevetéssel vadászott oroszánokra és lovagolt versenyekben, a háború alatt pedig bátorságával és merészségével tűnt ki. Eszterházy Gyula már ide-oda öreg ember volt a nagyon elhagyatott és nagyon szomorú, neve és nagy birtokai dacára. Nem azok közé tartozott, akik szerették a háborút; rettenetesen szenvedett korának felismerése következtében.

— Mi, haditudósítók — folytatta — a bukovinai Mahala felé tartottunk, mert látni szerettük volna a híres Rusz hadnagyot, annak a portyázó csoportnak parancsnokát, amely az oroszok hátában oly háhatetlen vakmerőségű hőstetteket vitt véghez. A parancsnok háza előtt kis, esontos kozáklóvak álltak, mert e csapatnak nem volt egy szál fegyvere, lóva, konzervdobosa, amelyet ne az oroszoktól vettek volna el. Beléptünk a szobába. Ott állt Rusz hadnagy, a különös csapatromantikus conditorei-je, az az ember, aki az ismeretlenségből a háború kitörésekor előbujt, visszasietett Amerikából Európába, önként, rang nélkül belépett — ő, az egykori vezérkari tiszt — a hadseregbe, némán és szívesen kiverkedte magának az összes vilézségi érdemet ép úgy, mint a három ősmasteri csillagot a végül en-

gedélyt kapott, hogy néhány tucat emberből egy vadászparancsnokságot, „Jagdkommandó” szervezzen. Akkoriban már ismét hadnagy volt, most már rég őrnagy és magas kitüntetésekkel visel. Az oroszok magas jutalomdíjat tűztek a fejére s ismeretlenségül közölték: „A leghevesebb kéztusáknál sem hord magánál fegyvert”.

Rusz hadnagy bemutatatta tisztjeit.

— Eszterházy Gyula zászlós nincs itt — mondotta — minden percen várom azonban. Hírem van számára, sajnos, rossz hírem.

S mély szimpátiával kezdett beszélni Eszterházy zászlósról.

— Komoly, magabizárkózott, szomeru, negyvenhét éves emusz. Apja a magyar korona egyik legnagyobb történelmi állását töltötte be s fia nagy szerepet játszhatott volna. Ő azonban nagyon csendesen élt őriási birtokán. A parasztiok szerették őt. S ekkor kitört a háború. A parasztioknak be kellett volna vonniuk. A negyvenhétéves földesúr soha sem szolgált, de rogtán önként jelentkezett. Az a tucat, hogy embernek meg kell halniok s neki esedeg nem, elviselhetetlen volt számára. Egy, azon kevesek közül, akik pusztán a háború ténye miatt veszen szenvednek. Leiki banában az a mágnás és minimes oda kiváncsított, ahol a legnagyobb a veszély, ahol a háború a legvéresebben tombol, de ahol élet és halál közti lebegve, az ember mindeig észreveli, hogy tesz valamit, hogy hasznos s megmenekül attól a halálosan felhátságrészától, amely csak a legáltalánosabb lelkület nem nyomja.

Még beszélt Rusz, amikor belépett Eszterházy gróf, öregedő térki, naptól lesülve, haja őszes, rajta bő nusszarárbony, amelyet a nagy ezüsti vilézségi érem díszített. A parancsnok elé állt szélesen és jelentést tett. Rusz hadnagy komolyan hallgatta, majd félrehúzza s halk hangon valamit közölt vele, majd hangosan mondotta:

— Tizennégy napi szabadságot adok, utaz el azonnal.

Amikor Eszterházy lehorgasztott fővel lassan távozott, Rusz hozzám fordult:

— Meghalt az anyja, az egyetlen ember, aki még hozzá közel állt. Csak miatta élt.

— És most — fejezte be a magyar haditudósító — elesett ő is. Amikor az oroszok ismét betörték Bukovinába, ott volt azok között, akik Oknánál a fronton ütött részt még egyszer betörték. Srapnelliszilánk érte s másnap a cernovitzai kórházban meghalt.

Egy kilométerre

Verduntól...

— A németek nagyjelentőségű sikere. —
— Harro olomzapor butt Verdunna. —
Sajai tudósítók telefonjelentése.

Budapest, június 26.

Genf. A párisi politikai körökben és a sajtóban nagy izgalmat váltott ki a francia vezérkarának a Verdun körül harcokról szóló legutóbbi jelentése. A Fleury és Thiaumont mellett elért német sikereket a francia lapok nagy lehangoltsággal kommentálják. Óriási aggodalomra ad okot, hogy a németek Verdunnek utolsó védelmi vonalától már csak egy kilométerre állnak és Thiaumont elérésevel rés támadt ezen a vonalon is.

Köpenhága. A Politiken jelenti Párisból: A legutóbbi verduni harcokban részt vett francia tiszt beszéli, hogy nincs emberi nyelv, amely le tudna írni azt, amikor a német hadsereg tömege mely tornációkban előnyomult, miattat tolyt a legborzalmasabb agyuzas, amelyet a világ valaha hallott és az égből olvadt forró olomzivatár zuhogott folytonosan a harcolókra. A francia sajtó majdnem egyerteiműleg a legkomolyabbnak itéli meg a helyzetet. Ha a németek Fleuryt — írják — Chapitre-t és a Furmin erdőt véglegesen birtokukba venne, akkor képesek lesznek Verdunt előről és határolt egyszerre megtámadni. Hervé kitejti, hogy a németek legutóbbi sikere által jobban van veszélyeztetve, mint valaha.

Genf. A thiaumonti elődmi és a Fleuryhez vezető utak megerősítése ahhoz a sürgőségi programhoz tartozott, a melyet a kamarában kifogásolt verduni védelem rendszere akart megvalósítani. Rousset és Verraux tábornok még a múlt héten azt írta, hogy ezek az állások jóval értékesebbek Douaumontnál és Vauxnál is.

Paris. A Times nem hiszi, hogy a háború ebben az évben befejeződhessék. Ennek egyik főoka, hogy a szövetségek municiógyártása nem ért oly fokra, hogy tulszárnyalhatta volna a központi hatalmak hadianyaggyártását. A téli háború tehát elkerülhetetlen.

Bern. Lyoni lapok jelentése szerint francia kamarának a költségvetési provizóriumról szóló vitájában Grodet szocialista kifogásolta, hogy a kormány nem ad pontos felvilágosításokat a hitelek hovatartódi ásáról. Ezek sem minisztériumok, sem összegek szerint nincsenek rendezve. A szóró tiltakozott a nyilvános számvitel összes szabályainak figyelmen kívül hagyása ellen.

Ribot pénzügyminiszter kijelentette, hogy viseli a felelősséget arra való tekintettel, hogy a háborús viszonyok a kifogásolt bajok orvoslását lehetetlenné teszik.

H I R E K.

A primadonna virágosokral.

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Nagyvárad, június 26.

A nagyváradai színház színpadára, ha a primadonna is fölépelt, az utóbbi napokban minden este leröpült egy illatos, szép virágosokor. A milyen új virágot termelt a tavasz és a nyár, az ismeretlen udvarló hő vágyait azokban tájékozta ki. De ez még nem volt elég. Cukrot és más édességeket is rejtett a virágkosz, úgy hogy a primadonnán kívül, a virágosokor is nevezetessége lett a színházi előadásnak és a közönség izgatottan tájékozta, hogy melyik pillanatban, melyik felvonásban lép fel a korszatról le a csokor.

Roszs emberek azt mondták, hogy a primadonna maga dobhatja magának a virágot, az irigyek pedig ráfogták, hogy a sok és szép virág nem repülhet egyenes uton. Amikor már városzerzés bészétek a repülő virágosokokról, megnevezte a dolgot a rendőrség is. És minap este a második felvonás tinálójában virágosokor helyett egy ember repült le a korszatról, csak nem a színpadra, hanem a hátsó kijárat felé. Két rendőr vitte. Az ember kezében a virágosokor és utközben csak annyit sugott:

— Még az egyet hadd dobhassam le, mert imádom.

Széleskörű vizsgálatot indítottak, kiderült, hogy az útjat Földesi Imrénnek hívják. Polgári foglalkozása az idő szerint katonaszökevény, nemrég Nagyszalonján fogták el betörés miatt, de onnan sikerült elugrania. A vizsgálat során felvonultak Várad kolái és a fiatal emberben jó ismerősökre találtak. Minden reggel, még pite előtt, megjelent náluk és egy-egy csirkét, libát nyújtott át eladásra. A polgármestertől és más városi notabilitásoktól lopta. A pénzért virágosokort vett és este a primadonna lába alá dobta. Így lett a tyukból virág és Földesi Imrénből rab.

— Baross Ferenc dr. főispán jobban van. Megírta az Aradi Közlöny, hogy Baross Ferenc dr. Aradmegye főispánja, orvosi tanácsára Budapestre utazott, hogy ott műtétnek vessen magát alá. Mint Budapestről jelentik, a főispánon Riemer Béla dr. egyetemi tanár sikerrel hajtotta végre az operációt és a beteg a gyógyulás útján van. Teljes felépüléséig a szanatóriumban marad.

— Gyászistentisztelet a trónörökös pár meggyilkolásának évfordulóján. Ferenc Ferdinánd trónörökös és hitvesének meggyilkolása évfordulóján, szerdán délután 9 órakor az aradi vár templomában gyászistentisztelet tartanak. A gyászistentiszteleten a polgárközönség is részt vehet.

— Roosevelt nem vállal jelöltséget. Amsterdamból jelentik: A Times írja Newyorkból: Roosevelt nyílt levelet tett közzé, amelyben kijelenti, hogy nem vállalja a haladó párt jelöltségét felszólítja a párthíveit, hogy szavazzanak Hughesre, mert Wilson megválasztása szerencsétlenség lenne az ország. A párt követni fogja Roosevelt tanácsát.

— A vak katonáknak. Hunyadi József (Arad) 20 koronát, Weiss Mór (Szekudvar) 10 koronát kaptak a vak katonáknak. Az Aradi Közlöny az összegeket rendeltetési helyükre juttatja.

— A beztercei főispán utazása. Tudósítónk telefonálja Besztercéről: Az oroszok bukovinai offenzívájával kapcsolatos viszonyok szükségessé tették, hogy Beszterce-Naszód vármegyében a közigazgatás teljes erőmegfeszítésével végzett teendők további irányíthatása céljából Bethlen Balázs gróf főispán felkeresse a Dorna-Watrán tartózkodó Merán Rudolf gróf tartományi elnököt. A főispán Stanczei Géza határkapitány és Fel-szeghy Béla dr. főispáni titkár kíséretében tegnap reggel automobilon Dorna-Watrára utazott és utközben ellenőrizte a nagyszámu bukovinai menekülők továbbítása iránt kiadott rendelkezéseinek foganatosítását. A menekülők elhelyezése, ellátása és oltalma a vármegye nehéz viszonyai dacára tennakadás nélkül történt meg, úgy, hogy Merán gróf legmelegebb köszönetét és háláját tolmácsolhatta az immár narmadizben tűzhelyeiket elhagyók emberséges gondozásáért. Bethlen Balázs gróf Bukovinában behatóan tájékozódott a tontos és kedvező forduló pontokhoz jutott hadi helyzet felől és az est folyamán tért vissza székhelyére. Bukovinában ezenkívül csaknem egy óras megbeszélést folytatott Fischer ezredessel. A főispán holnap Kirlibabára utazik. A vármegye közönségének hangulata higgadt.

— Kitüntetés. A király az ellenség elől tanusított bátormagatartásáért legfelső díszérem elismerését Tordek Otmár 33. gyalogezredbeli századosnak és Naschitz Gusztáv 33. gyalogezredbeli helyőrségi kórházi tartalékossegéd orvosnak újólag tudomására juttatta és Fuchs Ede 33. gyalogezredbeli 2. osztályú címzetes 1. osztályú tartalékos számvivő altisztnek az ezüst érdemkeresztet a vitézségi érem szalagján adományozta.

— A belga nagyrabbit letartóztatták. Havreből táviratozzák: Belgium nagyrabbiját M. Blochet a német főkormányzóság rendelkezése Brüsszelben letartóztatták. Elfogatásának előzményei a következők: A nagyrabbi évenként egyszer bizonyos meghatározott napon a Rue de la Regence-ban lévő zsinagógában istentiszteletet szokott tartani, hogy híveit felszólítsa a király és a haza iránt való kötelességére. A minap is erről a témáról prédikált és a királyi párról tartott díszítő beszédében olyan kifejezéseket használt a német uralom ellen, amely miatt elrendelték megrendszabályozását. Bloch nagyrabbit a brüsszeli St. Gilles-börtönbe zárták.

— Bülow tábornagy kilépése. Bülow tábornagy végleg megvált a tényleges katonai szolgálattól és kilépett a hadsereg kötelékéből. A tábornagy már 1915. áprilisában kénytelen volt betegsége miatt hadserege vezetésétől megválni. Akkor a császár a Pour la Merite rendjellel tüntette ki. Ő vezette a német sereget a Marne mellett csatába. Bülow tábornagy ezentul csakis abban a rangsorban fog szerepelni, amelyben a katonai korhatárt meghaladt tisztek vannak feltüntetve.

— Kinevezés. A király Berencz János 33. gyalogezredbeli tartalékos segédorvost fővossá nevezte ki.

— Csernovici anyák Aradon született gyermekei. Most, amikor messze földön patakokban folyik a vér, amikor ellenség golyója oly sok vitézünk életét kiontja, s amikor oly sok honpolgár kell a monarchia újra építésére, két apró áhampolgárral gyarapodott itt meg Aradon a jövőendő honmentők száma. Tul hátairaikon, Bukovinában élt két anya örömeik elé néző asszony, akiket az orosz nordák garázdálkodása kelvart csendes otthonukban. Menekülőik mellett gyermekökkel szűk alatti, meg kellett menteniük négy életet. Az anyaság lájdmánának kinzó győzelméi közepette szálltak vonásra és karnatattam kinok közt tettek meg az utat Bukovinából egész Aradig, ahol a meggyötört testü és léleg elalélt két asszonyt a szigorú miniszteri rendelkezéssel mellőzéseivel is lecsatolták és az aradmegyei közönségbe helyezték el. Namsokára két egészséges honfittas látta meg a szomorú napvilágot. A két anya Csernoviciből indult a sona el nem felejtendő utra és a két apróság életébe ki tudja milyen nyomokat hagy az, hogy Aradon születtek.

— Tárnoki Miklós megvált az aradi villanygyártól. Ot esztendővel ezelőtt, Mellinger Józseffel, az aradi villanygyár kiváló igazgatójával egyidőben Tárnoki Miklós vette át a telep műszaki vezetését. Ez a néhány esztendő az aradi gyár felvirágzásának korszaka. A közönség Tárnokit, rendkívül alázatosan modoráért, tapintatos és korrekt magatartása miatt nagyon megszerette és ennek egy a válságot, mint a rendkívüli megszaporodott díjazások nagy hasznát látták. A villany népszerűvé lett Aradon. Tárnoki, aki diplomája megszerzése után 4 évet Németországban, 5 évet Amerikában töltött, alapos szaktudást, széles látókört és egészséges üzleti szellemet hozott Aradra. Ezeket a kvalitásokat most mint egy 37 év óta fennálló és az ország határain túl is ismeretes vállalatnak társtulajdonosa fogja értékesíteni. Rudkovszky Ferenc részöntő-műhelyét a szakkörökben mint ennek az iparnak tökéletes intézményét ismerik. Az eddigi egyedüli tulajdonos mint a szolid és nevének jóhangzására büszke nagyiparos, üzemenek kibővítése és teljes modernizálása céljából most egyesült egy olyan munkaerővel, amely garanciája annak, hogy a normális viszonyok beálltával a Rudkovszky és Tárnoki cég az ország legelső ipari vállalatjai közt foglal helyet. Az új cégtárs megvált eddigi működésének színterétől és minthogy a háború alatt a rész a magániparnak nem áll rendelkezésére, nagyobb szabású vasöntő munkálatokkal foglalkozik, valamint a mechanika körébe tartozó összes munkákkal. Tárnokinak önállóítása alkalmából a legzebb jövőt jósóikak mindazok, akik fáradhatatlan szorgalmát, energiáját és alapos képzettségét ismerik.

— Hósi halál. A 12-es császári és királyi huszárezred tisztikara gyászjelentésben közli, hogy szeretett bajtársukat, csikápolczi Lázár Kálmán tartalékos hadnagyot, aki 26 éves korában 1914. november 21-én Cirókaórtalu alatt hősi halált halt, 1916. június 21-én Lapsanyán a családi sírban örök nyugalomra helyezték.

— Az aradi polgári jótékony nőegylet védasszonyai 501 koronát adományoztak az egyletnek oly rendelkezéssel, hogy az az őszszeg korán elhunyt társnőjük dr. Issekutz Lászlóné védasszony emlékének megörökítésére alapítványként kezeltesék. E nemeslelkű adományért: őszinte köszönet mond az egylet nevében. Özv. Purgly Lajosné fővédasszony.

— Akinek kozak az apja. Budapestrol jelentik: Egy budapesti hadikórházba került sebesülten Naymayer László, aki a békében a király Szinház kölléke volt. Mint a 44-ik gyalogezred katonája, végigüzdötte a háborút a különböző frontokon. Amikor most a kórházba került, a személyi adatok felvételénél érdekes dolgok derültek ki.

— Hol laknak a szülei? — kérdezték tőle.

— Azt hiszem, Pétervárott, Oroszországban.

Elmondotta, hogy édesapja oroszországi, s ez előtt harminc évvel Magyarországra jött, hogy lovakat vásároljon. Egyik utjában megszeretett egy osztrák lányt, s feleségül vette, azután véglegesen letelepedett Kaposváron. Kilencgyermekük született, akiket becsületesen néveveit s iskoláztatott. Két évvel ez előtt táviratot kapott Naymayer László apja, amely tudatta vele, hogy Pétervárott lakó nagynénje meghalt s minden vagyonát ráhagyta. Naymayer és felesége elutazott Oroszországba, hogy átvegye az örökséget. Közben kihírt a laboru s az orosz Naymayer, aki még most is orosz állampolgár, besorozták a 164-ik kozákezredbe. Kiai, akik mind somogyi születésűek, valamennyien a 44-ik gyalogezred katonái lettek.

Naymayer elmondotta még, hogy 5 a múlt év elején Galiciában megsebesült s a lovasokba került. A szaniszlai orosz hadikórházba vitték. Ott a legnagyobb meglepetésére es örömeire találkozott édesapjával, aki mint altiszt került oda. Az orosz Naymayer kérésére főcsoportos megengedte, hogy a fia az apjával kijárhasson a kórházból. Egy nap a fiatal Naymayer, anélkül, hogy apjának elárulta volna, egy negyvenegyes szakaszvezetővel együtt megszökött Szaniszlából. Nyolc napig barangoltak, szinte éltén-szomszón, míg végre eljutottak Magyarországra s egyik hadifőnök csapatnál jelentkeztek. Visszakerültek ezredükhöz. Naymayer László egy ideig helyi szolgálatot teljesített, majd az orosz hadterre került, ahonnan most sebesülten Budapestre szállították.

— Mikor vonulnak be az ujasorozottak?

A pótszemlék befejeztével a következőket írja a Nagyváradai Napló: Most már az a kérdés, hogy az újra sorozottaknak behívási plakátja mikor fog megjelenni, illetve mikor vonulnak be az új tanúhok. A szemlék megtartása előtt egy félhivatalos közlemény azt adta elő, hogy a harmadik pótszemlék csak a hadsereg esetleges pótlására rendelték el és a besorozottak bevonulása alig fog az aratás befejezése előtt megtörténni. Az aratási időszak már itt van, a lezajlott sorozások alkalmával a fiatalabb évtolyamok bizonyos kontingense telesküdt katonának. Ezek az újjak most érdeklődéssel várják, mikorra kapják meg a behívójukat. Beavatott forrásból kapjuk azt az értesüléseket, hogy a hadügyi, illetve a honvédelmi minisztérium már döntött ebben a kérdésben, még pedig úgy, hogy a most besorozott népfelkelők június 14-én lesznek kötelesek az igazolványi lapokon kitüntetett csapatokhoz bevonulni. Azok, akik mezőgazdaság körébe vágó foglalkozást üznek, azok szabadságot kapnak, még pedig szeptember 1-ig. Az idősebb évtolyambeii utolsó napok pótszemléjét előreláthatólag szeptember hónap folyamán fogják megtartani.

— Házasság. Pusztaszentgyörgyi és tétleni Darányi Gyula dr. tart. ezredorvos és anyai Dömötör Eszter házasságot kötöttek.

— Ami nem tilos közlés. Még a háboru elején 1914. szeptemberében történt, hogy a belügyminiszter arról értesítette az aradi főispáni hivatalt, hogy 1906. év folyamán Aradon járt Stern Leon nevű, francia származású ügynök, aki most alaposan gyanúsítható azzal, hogy Franciaország számára Magyarországon és Aradon is kémkedést követelt el. A főispáni hivatal e leirat alapján usasította az aradi rendőrséget, hogy nyomozza ki Stern Leon aradi tartózkodásának körülményeit. Errol az eseményről Bolgár Lajos, az Aradi Közlöny munkatársa cikk keretében emlékezett meg. Greén Nándor rendőrkapitány emiatt átirat a királyi ügyészséghez és arra kérte az ügyészség vezetőjét, hogy indítsa meg a cikk szerzője ellen tilos közlés vétsége miatt az eljárást. A királyi ügyészség sietett eleget tenni a főkapitány kérésének és tilos közlés vétsége miatt Bolgár Lajos ellen megindította az eljárást. Az aradi törvényszék Bolgárt hatvan korona fő és husz korona mellékbüntetésre ítélte. A védő, Sugár Jenő dr. felszabozott az ítélet ellen. A nagyváradai királyi tábla most hozott ítéletében magáévá tette a védő érvelését. A cikk szerzőjét telmentette azzal az indoklással, hogy bár a közlemény tényleg a főispán átiratát ismertette, azonban nem állapította meg, hogy a hatóság útján szerezte meg a szerző a szóban levő átiratot. Az a körülmény pedig, hogy egy újságíró a valóságnak megtételően írja meg a folyamatban levő bűnügyet, nem meríti ki a tilos közlés vétségének tényálladékát.

— Hullámsírban. Ez a cine annak a hatalmas drámanak, amelyet szerdától kezdve mutat be az Apolló-színház. A dráma eseményének nagyrésze a tengeren játszódik le.

— Polgári leányiskolai végzett növendékek figyelmébe! Barátkozások a június 1-én kezdődő négy havi Engel-téle keress. szaktantolyamra már eszközölnétek. Lázár Vilmos uca 2. Telefon 1046. 3278

— Alkalmi olcsó árak a Fischer áruházban. Jó minőségű leher vagy szines férfi ing darabja 7 korona, egy nyulszőr kemény kalap 7 korona, fekete finom edelweis harisnya 2-50 korona, gyermek patent és cerna harisnyák 1-50 koronától 3 koronáig. Megérkeztek a gyönyörű matröz sapkák és leányka kalapok 3 koronától 7 koronáig. Egy férfi vagy női nyers selyem ernyő 8 korona. Fischer Nagy Áruháza. 1727

— Gyermek-kocsik, gyermek-székek csakis Fischer nagyáruházában 20 koronától 200 koronáig.

— A kiadóhivatal izenete. A kiadóhivatal felkéri a t. előfizetőket, hogy az esetben ha az Aradi Közlöny valamelyik száma nem érkezik meg a szokott időben, úgy jelentsék be ezt a körülményt annál a postahivatalnál, amely a lapot kézbesíteni szokta. A postahivatal az Aradi Közlöny kiadóhivatalát a hiányról szonnal értesíti. Ez a hivatalos értesítés korábban jut a kiadóhivatalhoz, mint az előfizető panasza.

SPORT.

+ BAK.—ATE. 4:1. (2:0). —Több mint ezer főnyi distingvált közönség előtt folyt le vasárnap délután a fenti mérkőzés, mely az idei szezonban a legszebb volt. A BAK. a legjobb csapatát szerepeltette, mely ellen az ATE. gyönyörűen játszott, védelme Vizváryval az élén kitűnően dolgozott, míg a támadás-leke a

Reisfeld—Veszprémi. Kitűnő jobboldal volt BAK. már az első peroben éri el Engel révén a vezető gölt, melyet a 34-ik peroben Gállos szép szöktetése után kétfőre szaporít. A második féldőben mindkét csapat gyönyörű iskola játékot produkál, a 17-ik peroben BAK. a kapu előtt handsöt vét, a megítélt tizenegyet Reisfeld göllá értékesíti. A még hátralévő időben Gállos egymásután lerohan és szép két gölt lö. Jó bíró volt Asbóth SzTK. Előzőleg az ATE I.b. győzött 2:0 arányban a 33. gyalogezred felett. A mérkőzések alatt a házi ezred teljes zenekara szórakoztatta a közönséget.

+ Országos atletikai viadal Aradon. Csütörtökön, a hó 29-én rendezte meg a MASZ megbízásából ezidei első atletikai versenyét az Aradi Torna Egy.ület, melyre az ország legjobb atletái már leadták nevezésüket. A szencziósnak ízérkező viadal az ATE óvartéri sporttelepén fog lezajlani. 3275

+ Amte I. — Kinizsi I:2—1 (0—1) Amte Ib—Kinizsi I b: (0—0). vasárnap az Amte. a Kinizsivel játszott Temesvárott, mindkét csapatával. A Kinizsi éveken keresztül győzelemeskedett a délvideki csapatok felett s pár héttel ez előtt 5—1 arányban győzött az ATE-val szemben Aradon, s most végre az Amte-nak sikerült ezen győzelmet megszerezni. Az eredmény is bizonyítja, hogy a munkáscsapat tolyon fejlődésben van. Julius 2-kán a Budapesti vas- és témmunkások jonirnevű csapatát látja vendégül az Amte.

TORVENYKEZES.

§ Elutasították Kepes Gyula dr. keresetet. Mint azt az Aradi Közlöny annak idején megírta, Kepes Gyula dr. fővárosi ügyvéd, a „Hungaria Famutszövés és Hongyar Reszvenytársaság” tőkeemelési közgyűlésén elénken állást foglalt az ellen, hogy a gyar részvényitőkét, most, amikor a pénzügyi műveleiben való részvételben egyesek akadályozva vannak, telemeljek. Miután a közgyűlés elhatározta, hogy a részvényitőket telemelni, Kepes Gyula dr. a közgyűlés határozatát az aradi királyi törvényszék, mint kereskedelmi bíróság előtt keresettel tamadta meg. A királyi törvényszék ma közölte az ítéletet az ügyben és Kepes Gyula dr.-t keresetivel elutasította. Az ítélet indokai-ban kimutatja, hogy a közgyűlés határozata jogos volt a részvényitőke telemelese tárgyában és azt mondja, hogy a közgyűlés elhatározása nem áll ellentétben sem a kereskedelmi törvénnyel, sem a részvenytársaság szabályjaival.

KÜZGAZDASÁG ÉS KÜZLEKEDÉS.

Aradi gyűlés az adótörvényekről.

(Távirati felirat a parlamenthez.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, június 26

Az aradi kereskedők köre nagytermében igen népes gyűlés volt tegnap délelőtt, amelyen a most, a parlament elé került adótörvényjavaslatokat vitatták meg. A gyűlésen Knellai Lajos elnököt és megjelentek ott többek között Ottenberg Tivadar udv. tan. kamarai elnök, Emsöy Iván kir. tan. pénzügygaz-

gató, Varjassy Lajos dr. kamarai főtitkár, Fodor Gyula pénzügyi igazgató és a kereskedő társadalom számos előkele szereplője. Belgrád Lajos kamarai segédtitkár csaknem egy óráig tartó előadásban ismertette meg a terjedelmes adójavaslatokat. Rámutatott arra, hogy új adóbevételekre szükség van a kormányoknak, mert a négy hadikölcsön kamatait fedezni kell. Azt a 860 millió koronát, amelyet a pénzügyminiszter az új adókból ki akar hozni, föltétlenül elő kell teremteni. A kereskedők és iparosok szívesen hoznak áldozatokat a siker érdekében és egyáltalán nem akarják magukat kivonni a teherviselés alól, azonban a pénzügyi kormányzatnak minden társadalmi osztály egyformán való megadóztatásáról is gondoskodni kellene. Javasolja, írjon fel a gyűlés az igazságtalanság megszüntetése céljából a parlamenthez.

A tetszéssel fogadott előadás után Varjassy Lajos dr. kamarai főtitkár rámutatott a részvénytársaságok súlyos adóterheire és azt fejtette, hogy a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok az új adó révén voltaképpen száz százalékos adó terhet fognak kapni. Helyeslés között indítványozta, hogy a nagygyűlés a kamara útján tévratíng forduljon a képviselőháznak az aránytalanságok megszüntetése érdekében. A halgatóság tapsal fogadta a nyilatkozatot.

Nagy Sándor dr. a kereskedők köre ügye, sze a legnagyobb elismeréssel nyilatkozott a kamara vezetőségének a kérdés beható ismereteliséért és köszönetet mondott a kereskedők érdekében kifejtett fáradozásáért.

Faragó Bézsó referált a fővárosi kereskedő gyűlésen történtekről a elfogadásra ajánlotta az adó kérdésében ott hozott határozatokat. Indítványára az O. M. K. E. központját is felkérte az adójavaslatok ügyében a kereskedők érdekében való agitációra.

= Vásár. Csermő községben az országos vásárt július 1-én tartják meg mindentéle állat felhajtással.

NYÁRI SZINHÁZ

Kedd, 1916. június hó 27-én:

Gál Gyula és Harsányi Margit felléptévei:

O t t h o n.

Dráma 5 felvonásban.

Kezdete este fél 8 órakor.

Feladás szervezői:

Hudnyánszky Endre.

NYILTÉR.

(Az emblemat alatt kösönetnyilvánítás nem vállalunk felelősséget)

Köszönetnyilvánítás.

Felejthetetlen emlékü, drága jó gyermekünk, illetve testvér

Józsika,

a Kosuth-utcai elemi iskola IV-ik osztályának végzett tanulója elhunyt. Alkalmából képtelenek vagyunk egyenként hálaunkat nyilvánítani mindazoknak, kik drága kis halottunk végtisztességén megjelentek, ravatalára koszorukat és ezeket helyezték, mert is fogadják ezeken őszinte köszönetünket a bennünket ért véghetetlen fájdalom megosztásáért.

Egyben köszönetünket fejezzük ki Varga Imre tanácskezelés vállalatának is, a pontos és lelkiismeretes rendezett temetésért.

Arad, 1916. június 26-án.

Kádas Imre
és családja.

3268

Köszönetnyilvánítás.

Drága jó gyermekünk, illetve öcsénk temetésén megnyilvánított imponáns részvét alkalmából, a megjelenéssel tanúsított jóleső megfigyeléséért őszinte köszönetünket nyilvánítjuk.

Arad, 1916. június 28.

Melchner József
és családja.

8272

ARADI KÖZLÖNY

1916. évi június hó 1-től új előfizetést nyitunk az ARADI KÖZLÖNY-re.

Előfizetési árak:

Helyben:

Egész évre	28 K. — fill.
Fél évre	14 " — "
Negyed évre	7 " — "
Egy óra	2 " 40 "

Vidéken:

Egész évre	32 K. — fill.
Fél évre	16 " — "
Negyed évre	8 " — "
Egy óra	2 " 80 "

Tessék mutatvány számot kérni:

Aranyat Ezüstöt

legmagasabb áron vesz,
vagy beoszerél; ugyszintén
régiségeket vesz és elad

Losonczi Lajos

órák és ékszerész üzlete

ARAD, Szabadság-tér.

Telefon 894.

Fiatal segédet

keresünk

azonnali belépésre

fűszer-, vas- és rövidkárú szakmában jártast. Román nyelv szükséges. Ajánlatokat fiatók igény megjelölésével

Moskovitz Ignácz és fia

cég Halmágyoson címre kérünk.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy

cukrászdámat

Weitzer János-u. 9. sz. alá,
Leányiskola épület, Beross-kávéházzal szembe

helyeztem át.

Kérem a nagyérdemű közönség szives támogatását.

Kiváló tisztelettel:

Virág Andor,

cukrász.

8271

Megnyit

Aradon, Urbán Iván-u. 8—10. sz. alatt az
Első Aradi Hajlékony Fataipu Cipőgyár!

Készít szab. bej. kitűnő minőségű bársony, szövet és bőr papucsokat, hajlékony fataipu cipőket mérték és megrendelés szerint a legjutányosabb árak mellett. — Fataipu papucsokat viszontelárusítóknak kedvező feltételek mellett szállít. — Viszontelárusítók naponként 10—20 koronát kereshetnek. — Kivánatra árajánlattal szívesen szolgál, esetleg mintát saját árban utánvét mellett szállít. Szives megrendelést kér

Első Aradi Hajlékony Fataipu Cipőgyár.

Elárusítók kereshetnek.

Alvácza Kénes Hőgyógyfürdő

Arad- és Hunyad-megye határán.

Vasuti állomás. — Posta.

Csedés és páratlan eredménnyel gyógyít: csuzt, köszvény, rheumát, ischliást, csontszut, lobosodást, kénulást, izzadmányokat és különféle női bajokat. Természetes kénes és szénsavas hévízzel 28—38°C hőmérsékletűek. Nagy árnyas park, gyönyörű kirándulóhelyek, kitűnő levegő, tenisz és tekepályák, meleg uszoda, olcsó árak. Az összes személyszállító és motorvonatok közvetlenül a gyógyfürdő parkjánál állanak meg. Prospektussal és egyéb felvilágosítással készséggel szolgál:

BERKOVITS, fürdőtulajdonos.

PAFF varrógépek

műhímszere és ipari célokra, utólérhetetlen tartósságuk, könnyű, zajtalan járás:

Waffenrad kerékpárok, Iró-angyal védjegyes és Columbia gramphonok, legújabb felvételű Király Ernő lemezek kizárólag

Hammer Vilmos

műszerésznél kaphatók
Arad, Szabadság-tér 5-6.
Telefon szám 96.

Burgonya nagy kivitel üzlet Aradon!

Felhívom a burgonya kereskedő urakat, Vörös Kereszt kórházakat, katonai élelmezési raktárakat, hogy waggontételenként és kicsinyben jó, egészséges

Új rózsaburgonya

hálám naponta kapható. Továbbá ha

zöldfőzeléket, vagy bármily gyümölcsöt

őhajtanak venni, forduljanak bizalommal hozzám.

Egyben felhívom a n. é. kövönység figyelmét gazdasági és gyümölcs-kosaráimra, melyeket a legolcsóbb napi áron adok el. — Zöldfőzeléket és gyümölcsöt legmagasabb áron vásárolok. Minden csütörtökön és pénteken friss hal. Vidéki megbízások legpontosabban eszközöltetnek.

Luttwák József

Asztalos Sándor-u. 8. 871

Ablakredők

Valódi amerikai önműködő ablakredőnyök gyári raktára.

Gyermek-kocsik

nagy választékban.

Zimmermann Ignác

norinbergi díszmű- és játékaru üzletében. 2181

Arad, Szabadság-tér 21.

Nagy vesszőseprő, l. favilla

kisebb nagyobb mennyiségben, olcsón kapható:

Spielmann Albertnél

Aradon,
Karolina-utca 5. sz. alatt,
jobbra az udvarban. 3265

A mezőhegyesi magyar királyi állami ménesparancsnoksága.

402. ikt. sz. sgdt.

Lóárverési hirdetmény.

A mezőhegyesi magyar királyi állami ménesből az alább felsorolt lóanyag **tolyó evi július hó 27-én** árverés után a helyszínen eladásra kerül és pedig:

6 darab 4 éves kanca,	
74 " 3 " "	
28 " 2 " "	
36 " 1 " "	
1 " választott kanca	
29 " anyakanca	
14 " herélt csikó.	

Az árverés kezdete reggel 9 órakor.

Az árverési feltételek a helyszínen fognak a vevőközönségnek tudomására hozatni.

Az árverésre kerülő lovak csupán mezőgazdasággal foglalkozó egyéneknek adatnak el, kik ebbeli mivoltukat a vármegyei gazdasági egyesület által kiállított „Igazolvány” alapján a helyszínen igazolják.

A tenyész célra eladott kancákat a vevő tenyésztésre köteles használni, mire nézve a vételkor írásbeli kötelezést kell aláírnia. 3256

Ménesparancsnokság.

FOG. MOHR JEANNETTA

vizsg. fogtechnikusnő

aki 20 éven át a legnagyobb világvárosokban, mint Newyork, Berlin és Bécsben a fogászati téren legjobb sikerrel működtem, tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy helyben: **Luther Márton-utca 1. sz. a. II-ik em.** egy a mostani kor igényeinek megfelelő **fogászati műtermet** nyitottam, ahol legújabb berlini és amerikai módszer szerint kezelem betegemet, oghuzás teljes érzéstelenítéssel (fagyasztás útján.) Aranyhidak, aranykoronák, mindennemű kaucsuk fogazatok, szájpadiás nélkül és légkamrával. Arany, ezüst, amalgám, porcellán és cement tömések (plombák), mérsékelt díj-szabás mellett készíttetnek. Becses partfogását kérve tisztelettel **Mohr Jeanotta**, vizsg. fogtechnikusnő. Rendelő órák: d. e. 8-12-ig, d. n. 2-7-ig. Vidékiek 24 órán belül kielegíttetnek. 1271

Kereskedelmi és vámmalmunkban

kaucióképes

főmohárt keresünk

Ajánlatokat kérünk „Megbízható” jelige alatt a kiadóhivatalba. 3267

Értesítés!

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy **Weitzer János-utca 15. szám** alatt

Órás és ékszerész

üzletet nyitottam. Hol raktáron tartok mindennemű zseb- és falórát, ékszereket a legegyszerűbbtől a legdiszesebbig. Javítást vállalom a legjutányosabb árban.

Szíves partfogást kér

Gerber Henrik,
órács és ékszerész. 2914

Tüzifa

waggontételekben kapható:

Körösvölgyi Pálinkarakartár,

Lloyd-palota.

Telefon 651. 3212

Gépolajok,

Gépfaggyú,

Kocsikenőcs,

Kőolaj,

Szappan,

Gyertya,

Gyufa,

Szóda,

Keményítő,

Raffia

állandó nagy raktár.

Hubert József

Arad, Szabadság-tér.

Telefon 262. sz. 3021

Gépolaj,

Hengerolaj,

Gépzsir,

Firneisz,

Sózott hal,

Köles kása,

Szalonna,

Házi szappan

kapható

Kalmár Endre cégnél

Arad, Arpád-tér 5. szám.

Városi és megyei telefon 670.

Apró hirdetések.

LEVELEZÉS.

Elhagyatott
levele van, kérem átvenni. 8254

OKTATÁS.

Isr. Fiuinternátus Arad
Chorin Aroa-u. 1. Felvesz vall. különbség nélkül beíró, randes és mag. tanulókat a jövő tanévre, előkészít felelősséggel javító, pót, és összevont vizsgálatokra. Kívánatra prospektust küld. 8061

ELLÁTÁS.

Jó családnál
teljes ellátást keresek. Szíves ajánlatokat ár megjelölésével „Családlia” jellegre a kiadóba kérek. 8262

3 ur
leánykát vállalkoz teljes ellátásra szeptember 1-től. szingora használati. Flórián-utca 7. sz. I. em. 8259

ALKALMAZÁST NYER.

Gazdasági
teendőkben jártas egyén, azonnal felvétetik. Bányagazdaság Barza. 8261

Keresek
azonnali belépésre egy románul is beszélő hadmentes vas- és fűszer szakmában jártas kereskedősegédet. Kuzel Sándor, Brád. 8255

Keresek azonnali
felvételre fiatal, fűszerkereskedő segédet, ki magyar, német és románul beszél. Hirschmann Ignác Lippa. 8194

Intelligens,
lehetőleg izraelita házvételű, ki egyszersmind társalkotónő és a betegápoláshoz is ért, keresetük magányos urnához Makóra, hol nagy család is van. Jelentkezni Schwartz Hermannál, Attila-tér 4. szám. 8179

Ügyes szobaleány
és egy mindenre kerestetik jó fizetéssel, urasági házhoz. Bővebbet Lázár Gyula cégnél. 8245

Gyakornokul
felvétetik egy első kereskedelmi vagy 4 polgári végzett fiatal ember kezdő fizetéssel. Rubinstein Mór, szállító. 8241

Nyomdász-tanulónak
felvétetik két fiú, kik a 14. évet betöltötték és legalább 6 osztályt végeztek. Bővebbet a kiadóhivatalban.

ALKALMAZÁST KERES.

Deutsches Fräulein
mit Jahres Zeugniszen sucht Stelle zu grösseren Kindern, für halbe Tage, oder auch ganz ins Haus. Thomas Margit Brassó-utca 18 szám. 8274

Négy polgári
végzett leány megfelelő állást keres. Vidékre is esetleg teljes ellátásra. Cím a kiadóban. 8252

Egy kereskedelmi
szakfolyamat végzett leány, állást keres. Cím a kiadóhivatalban. 8281

Deutsches Fräulein
sucht Stelle zu Kinder. Verbócsy u. 5. sz. I. em. 8221

Tanono.
Négy reált végzett fiatal géplárra adnám tanoncnak, kedvező feltételek mellett. Esetleg más megfelelő foglalkozásra is. Szatori József kőműves mester. Algyógy Hunyadmegye. 8208

KIADÓ LAKÁS.

Butorozott 3 szobás
lakás, mellékhelyiségekkel azonnal kiadó. Thököly-tér 6. sz. 8268

Azonnali kiadó
Petőfi-utca 10. számú házban, a színház közelében egy modern 4 szobás utcai lakás, a legmodernebb mellékhelyiségekkel. Bővebbet a házielügyelőnél. 8244

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Eladó
használt szalon garnitúra és varrógép. Szé-utca 1. sz. Fűszerüzlet. 8269

Zománó
fűszerkereskedésben való, kapható Färber Lajos fűszerkereskedésében. 8268

20—25 drb
kiepített lépű szép méhraj, eladó. Minulin Constantin lelkész menesztetében Maroscsicsér, u. p. Mondorlak. 8260

Pankotán
egy pár szép ur lószerszám eladó Fülöp Adolf, lakkereskedőnél. 8257

Egy használt
8 lóerős Ruston-féle gőzlokomobil, cséplőgarnitúra, egy 6 lóerős benzín motor kis cséplőgarnitúrával eladó. Cím a kiadóhivatalban. 8258

„Jou”
az ideális fehér vászon és antilop cipőtisztító szer. Kis üveg 80 fill., nagy üveg 1 K. 10 fillér, kapható kizárólag a Cipőtörszében. 181

As új házirendről
alkotott szabályrendelet kapható Pichler Sándor papírkereskedésében és könyvnyomdájában, Szabadság-tér 1. Telefon 808. 611

Részkenpor
kapható Färber Lajos cégnél. 2421

Hárs I-és rendű
Majunga és Tamatave kapható kis és nagy mennyiségben Pollák József cégnél. 8260

Új butorhitel!

Butorok a legjobb kivitelben kaphatók, hitelképes egyéneknek kölcsön és részletfizetésre szállítók Garai Károly bej. cég butorüzletében Aradon, Asztalos Sándor-utca 5. sz. 891

Hárs
majunga és tamatave minden mennyiségben kapható Färber Lajos fűszerkereskedésében. 2095

Kávó
minden mennyiségben és minőségben kapható Pollák József fűszernagykereskedésében. 2774

Használt
iskolakönyveket legmagasabb árrban vásárol Koppel könyvkereskedése. 3141

Használt
iskolakönyveket legmagasabb árrban vesz Ingusz I. és Fia, Weltzer J.-utca. 3185

Megvételre keresek
egy motor után hajtató ekét. Schauer Vidá Újszentaana. 8176

Modern
cséplő- és szántógép Umrath gyártmány 8-as, eladó Széke Jenőnél Szimonyifalván. 8245

Veszek
a legmagasabb árrban uraktól levett férfi ruhát, mindentéle egyenruhát, valamint használt butort. Vidékre is megyek. Bleier Ignác, Szent Pál-utca 12. sz. 229

Borax
kapható Färber Lajos cégnél. 2779

Baromfióvász ellen
biztos szer kapható Wajdits gyógyszerárban, Ferenc-téri kórházzal szemben. Kis üveg 1 kor. 50 fillér, nagy üveg 2 kor. 50 fillér. 2722

Egy használt,
de jókarban levő négykerékű kézi kocsi megvételre kerestetik. Ajánlatok az Aradi és Csanádi Egyesült Vasutak külön birtok kezeléséighez József Jóherceg-ut 22. sz. intézendők. 2969

Erkélyek,
ablakok, színelhelyek, virággyak díszítéséhez Pelargonía (muskáti) különböző színekben eladó. Megrendeléseket elfogad az Aradi és Csanádi Egyesült Vasutak külön birtok kezeléséighez, József Jóherceg-ut 22. szám. 2990

Liptói túró,
Greier sajt és vaj naponta kapható kis és nagy mennyiségben Pollák József cégnél. 2649

INGATLAN.

Hárs eladó,
szabad kézből Sága, Rézsa-utca 1. szám alatt. Ugyanott egy üvegajtó és ablak. Ertekezni ugyanott. 8258

2 kishold
bellelkekkel bíró egyemeletes adómentes bérház előnyös feltételek mellett eladó. Aradi Kereskedelmi Banknál. 8075

ÜZLETEK.

A város legforgalmasabb
helyén egy jömeneteli fűszer- és csamege-üzlet italmérés engedéllyel betegség miatt, azonnal eladó. Cím a kiadóhivatalban. 8187

KÖLÖNFÉLE.

Hehs Vasas chinabora.
Suverén szer vérszegénység, sápkór, szédülés, a vérszegénységből eredő ideg-bajok, étvágytalanság, gyomorbántalmak, láz, általános gyengeség ellen. Páratlan vérképző és vérjavító, biztos óvszer malárius fertőzések- és minden infektóbiól eredő megbetegedés ellen egy felnőtteknek, mint gyermekeknek. Ara 2-60 kor. Hehs gyógyszerár, Földes gyógyszerár. 12

Szőrmék,
ruhaneműk, szőnyegek megóvására ajánlunk molykeverőket 40 és 60 filléres csomagokban. Legfinomabb resublimált Naftalin kilóként 1 kor. 30 fill., Rovarpórt szőrő dobozban 20, bádóg dobozban 30 és 60, üvegekben 80 és 60 fillér. Patachni levelet kilóként 8.50 K. Földes gyógyszerár, Deák Ferenc-utca. Hehs gyógyszerár, Bathyárgy-utca. 12

Nyomdász-tanulónak felvétetik két fiú, kik a 14. évet betöltötték és legalább 6 osztályt végeztek. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Tisztelt úr! Kérlek, vedd meg!

Horgony-Liniment

Horgony-Pain-Expeller

Újra K. 100. sz. 1-2

Kapható gyógyszerárban vagy kizárólag az Aradi és Csanádi Egyesült Vasutak külön birtok kezeléséighez. Dr. Blöcher-Öde gyógyszerárban, Batthyány-utca 4. szám.

8008

„Matteine”

poloska és molyirtó vállalat
Arad, Boros Bevi-tér 1. szám.
Telefon 10-48.

Elvállal teljes bérházak, szállodák, intézetek, nagyobb magánlakások féreg elleni biztosítását csakévi évi bérért. — Poloskák és ezek petéinek végleges kiirtását egy évi jótállás mellett. A tisztítandó szobákból sem a butorokat, sem semmi más nem távolítottatik el s így az irtási munkát a háztartásban semmi kárt, vagy zavart nem okoz! 2811